

Läsning: ”Burserydaren”

Spännande möten i nytt digitalt forum

Rutinerad OS-bevakare om sitt första och senaste

ORDFÖRANDEN HAR ORDET:

Premiär för första OHV-träffen

Vad har hänt i SOF sedan förra numret av SOF Bulletinen kom ut? Jo, förutom produktion av detta förnämliga nummer har en bunt grattisbrev till jubilerande SOF-medlemmar och olympier +50 skickats ut och kassör/medlemsansvarige för "sjättelfte" gången påmint om obetalda årsavgifter. Men vi har också arbetat med projektet "Olympiahistoriska Vänner, OHV". Duon Anders Engström/Göran Löwgren har haft ett antal möten med Peter Reinebo och Per Palmström i SOK om det pågående samarbetet. Det resulterade bl a i digitalträffen "Vinterolympiska och paralympiska guldorn" torsdagen den 9 december.

När SOF-styrelsen den 26 augusti samlades hemma hos sekreteraren Py Börjeson för höstens första möte hade vi förhoppningen om att kunna samla SOF-medlemmarna till en fysisk höstträff i november eller december. Men med tekniska möjligheter att kunna följa träffen digitalt via hemdatorerna. Men tyvärr försämrades pandemiläget varför det blev en heldigital träff där Peter Reinebo var ledande tillsammans med OS-hjältarna Jonas Bergqvist (OS-guld 1994) och Pernilla Wiberg (OS-guld både 1992 och 1994). Mer om den här träffen längre in i denna Bulletin. Undertecknad skulle också ha varit med i bild och ljud för en kort presentation av SOF men det strandade på tekniken. Jag kom in i mötet, såg och hörde alla andra som pratade men när det blev min tur hände ingenting. Antagligen mitt eget fel då jag aldrig fått någon instruktion i det valda dataprogrammet. Bättre

lycka nästa gång för den som utses som SOF-presidentatör.

SOF-styrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 29 november att årsmötet skall äga rum torsdagen den 7 april 2022. Förhoppningsvis blir det ett fysiskt möte men där möjligheten finns att kunna följa mötet digitalt. Så notera i era kalendrar för 2022, SOF:s årsmöte 7 april!

När den här SOF Bulletinen kommit ut är det bara en månad kvar till nästa OS, vinterspelen i Peking. Tyvärr blir det nog en kopia på Tokyo-OS när det gäller pandemin-skydd. Tävlände och ledare får bara vistas i OS-byar och tävlingsplatser. Inga utländska åskådare kommer. Vi får lita till TV-sändningarna som för den europeiska publiken serveras på ganska behagliga tider. Många tävlingar avgörs under morgon och förmiddag. Det är bara tidiga starter i skidgrenar och curlingmatcher som kräver uppstigande under nattimmarna.

Vi har nog hopp om ett framgångsrikt vinter-OS 2022. Senhöstens tävlingar i skidor, skidskytte, skridsko och curling har inneburit många pallplatser. Båda ishockeylagen är kvalificerade och det blir intressant att se NHL-proffsen tillbaka på en OS-is efter åtta år. Senast i PyeongChang 2018 fick ju NHL-spelarna inte vara med och det blev ju för svensk del en trist turnering.

I detta sista nummer för året finns som vanligt en sida med information om årsavgiften, bifogad med ett inbetalningskort. Glöm inte att betala årsavgiften på 250 kr senast under januari så att vår kassör Birger Fält slipper lägga ner en massa onödig tid på att skicka ut påminnelser!

Gott Nytt Olympiaår med vinter-OS i Kina!

Håkan Sundström

SOF- bulletinen

Organ för Sveriges
Olympiahistoriska
Förening.

Bildad 3 mars 1986.
Nr 4 2021

(130 från start)

Redaktör och
ansvarig utgivare:
Sten Feldreich
sten.feldreich@
gmail.com

Layout: Pär Lodin

Tryck: KPH Uppsala

Nästa nummer utkom-
mer i mars. Välkommen
med bidrag senast den 1
februari.

Detta nummer innehåller

<p>2 Ordförandens ord
<i>Håkan Sundström</i></p> <p>4 Burserydaren, 90,
minns Melbourne -56
<i>Hans Brattberg</i></p> <p>9 Premiär för samarbete
SOF-SOK
<i>Mats Taxén</i></p> <p>10 Stor medaljoptimism
inför Peking-OS
<i>Mats Taxén</i></p> <p>12 Trender i medias
OS-bevakning
<i>Göran Löwgren</i></p> | <p>13 Så minns Thord Eric
sina sex OS
<i>Thord Eric Nilsson</i></p> <p>20 Skrinnare utpekade för
doping 1952
<i>Göran Löwgren</i></p> <p>22 Olympisk cocktail</p> <p>26 Knep och knäp
<i>Janne Andeen</i></p> <p>27 Olympiska familjen
<i>Tommy Wahlsten</i></p> <p>39 Avlidna olympier
<i>Tommy Wahlsten</i></p> <p>40 Medlemsnytt
<i>Birger Fält</i></p> |
|--|---|

SOF:s styrelse

SOF:s plusgiro 54 14 10 - 7
Årsavgift 2021: 250 kr.

Föreningens adress:

c/o Håkan Sundström
se nedan

Ordförande:

Håkan Sundström,
Selmedalsvägen 72 III,
129 37 Hägersten
Tel: 08-88 68 17 (b); 070-347 44
28; E-post: hakan.sundstrom@
telia.com

Ledamöter:

Py Börjeson (sekreterare/ vice
ordf)
Vansövägen 41, 125 40 Älvsjö
Tel: 08-99 18 65 (b); 076-110 66
22. E-post: pyborjeson@gmail.
com

Sten Feldreich (redaktör)

Garvargatan 11,
112 21 Stockholm
Tel: 08- 618 56 34 (b);
070-763 10 53. E-post:
sten.feldreich@gmail.com

Anders Engström (ekonomi/
medlemmar)
Renstiernas gata 25 lgh 1701
116 31 Stockholm.
Tel: 070-775 13 36
E-post: anders.engstrom46@
gmail.com

Birger Fält (kassör/medl.ansv)
Vetevägen 2, 145 68 Norsborg,
Tel: 08-53 17 03 03 (b),
070-575 74 23,
E-post: birger.falt@bredband.net

Göran Löwgren (bibliotikarie)
Radhusallén 6
167 54 Bromma
Tel: 070-620 10 23
E-post: goranlowgren@icloud.
com

Mats Taxén (klubbmästare)
Tre Kungars väg 3,
125 35 Älvsjö
Tel: 070-358 28 06.
E-post: mats.taxen@telia.com

SOK:s representant:

Vakant

Hedersmedlemmar:

Thord Eric Nilsson
Hjortronvägen 19,
831 62 Östersund
Tel: 063-512433 (b); 070-
5124335; E-post: ThordEric.
Nilsson@mittmedia.se

Äcke Ohlsson

c/o Åslög Ragnarsdotter
Ringvägen 6
117 26 Stockholm
tel. 070-928 7190,
E-post: aecke.ohlsson@comhem.se

Revisorer:

Thord Eric Nilsson
(adress se ovan)

Anders Johrén, Växlarevägen
77, 170 63 Solna, 08-839291,
E-post: anders.johren@utbild-
ningsekonomi.se

”Burserydarn” snart 90 tar cykeln till gymmet

”Burserydarn” – alias Karl-Ivar Andersson - är vår ende OS-cyklist från Melbourne 1956 som lever och kan berätta. Direkt efter ett av sina träningspass hos Friskis & Sveltis har han cyklat hem till HSB-lägenheten i den forna cykelmetropolen Varberg och slagit sig ner vid köksbordet. Inte ett grått hårstrå på 89-åringen som den 19 januari blir 90 – det ligger visst i släkten.

Karl-Ivar får ett skimmer i blicken när olympiaden för 65 år sen kommer på tal. Där såg han annat än den småländska skogen.

– Vi cyklister fick se mycket mer av Australien än de flesta andra olympier. Vi trampade genom samhällen som liknade Vilda Västern. Där det fanns tjuderräcken för hästar utanför ölpubar och kaféer. Vi mötte kängurur och stora fårscockar – med djur i tusental – utmed landsvägarna. Och vi kom in i skogsområden där vi såg koalabjörnar uppe i eukalyptusträden, som vi försökte lyfta ner och ta bilder på. Men si, det gick dom inte med på.

OFÖRGLÖMLIG RESA

– Vi var där i tre veckor. På friidrottarnas träningsplan ”fotade” jag Emil Zatopek och de stadiga ryska kulstöterskorna. In-

vigningen och avslutningen glömmer man heller inte. Det var första gången som man inte gick truppvis till avslutningsceremonin – vi beblandade oss med varandra - och så har man ju fortsatt alltsedan dess.

– Hela resan var förstås oförglömlig – inte minst de tre dagarna på Hawaii. Vi for med propellerplan i fyra etapper från Luleå över Nordpolen till Anchorage i Alaska, det tog elva timmar. Sen vidare till Hawaii - en tur på tolv timmar. Sen en lika lång resa till Fidjiöarna och till sist en åttatimmars flight till Melbourne, dvs över fyrtio timmar i luften.

KRAFTPROV I HETTA

Landsvägsloppet i Australien gick i fyrtio graders värme. Fyra svenskar – Karl-Ivar, Lasse Nordwall, Roland Ströhm

Karl-Ivar Andersson vid köksbordet i Varberg. Foto: Hans Brattberg

och Gunnar Göransson - av 120 tävlande. Själv kom Karl-Ivar på 17:e plats näst bäste svensk – tio sekunder fler tian Nordwall. Ströhm slutade på 20:e plats, Göransson på 31:a. I lagtävlingen kom de på en hedrande femteplats.

- Det var svårt att köra 18 mil i den värmen, särskilt eftersom vi inte hade någon enda ledare med oss – det hade inte SOK velat kosta på. Så vi hade ingen service och inte heller fanns det några vätske-

depåer längs vägen. Mina ben kändes stumma två kilometer från mål.

- SOK ville för övrigt bara betala för tre cyklister. Lasse Nordwall kom med för att man i hans hemstad Norrköping hade samlat in 10.000 kr till biljetten. Han tackade genom att bli bäste svensk.

NOBBADE PROFFSBUD

Karl-Ivars karriär som elitåkare varade i fem år. Den tog slut i och med att han på

OS-laget som kom på femte plats i Melbourne. Från vänster Lasse Nordwall, Roland Ströhm, Gunnar Göransson och Karl-Ivar Andersson. Bilden ur Gloskar Wells OS-bok från 1956.

midsommarafton 1960 gifte sig med sin Gunnel - en nystart i livet. Sista tävlingen körde han i Jönköping och vann. Han hade erbjudits proffskontrakt i Frankrike men tackat nej.

– Två år senare tackade två svenskar ja. ”Ökenkungen” Göran Karlsson som vunnit Tunisien runt och Knut Karlsson.

Karl-Ivar hade börjat tävlingscykla som 21-åring 1953. Trampade på backiga, stundtals leriga grusvägar från hemmet – en bondgård i den lilla byn Böjeryd - de sju milen längs riksväg 153 rakt västerut till Varberg. För att fortsätta några mil

på asfalten längs vad som då kallades rikstväan mellan Malmö och Göteborg, ner till Falkenberg eller Halmstad.

Numera blir det bil mellan födelsegården – som han har kvar – och bostaden i Varberg. Han cyklar än i dag men bara tre, fyra mil åt gången.

TESTADE CYKELCROSS

Efter två år kom Karl-Ivar med i landslaget på Monarks blåa hoj (Crescent-gänget i Uppsala hade gula.). I sitt första SM 1955 kom han åtta på landsvägsloppet över 18 mil. Genombrottsåret 1956 vann

Karl-Ivar Andersson – 89 år ung, utan ett grått hårstrå. Foto: Hans Brattberg

han tre av fyra OS-uttagningar. Men svensk mästare lyckades han aldrig bli, han fick nöja sig med tre silvermedaljer – som två efter Roland Ströhm 1956, Uno Borgengård 1957 och Gunnar Göransson 1958. I sitt sista SM 1959 slutade Karl-Ivar som femma. På samma plats hamnade för övrigt en debutant vid namn Gösta Pettersson från Fåglum året därpå. På meritlistan finns vidare ett NM-brons, samt tre segrar i Västkustloppet, en vinst i ”Blå Bandet” (sammandraget av de stora tävlingarna i Sverige under ett år). ”Året cyklist” 1957.

Karl-Ivar kom även att pröva på att cykla i terräng och på bana.

– Herbert Dahlbom och jag ställde upp i VM i cykelcross i Belgien. Vi hade vanliga tävlingscyklar fast med lite tjock-

”Burserydarn” på Rekordmagasinetns samlarbild.

are däck. Vi körde över nyplöjda tegar och grusgropar och måste ibland springa med cykeln på ryggen. Tävlingsformen slog aldrig igenom här hemma.

...OCH VELODROM

– Efter hemkomsten från Melbourne cyklade jag och Rune Nilsson på Forums velodrom i Köpenhamn. När VM gick i Köpenhamn 1956 träffade jag självaste cykel-legendaren italienaren Fausto Coppi. Jag skulle ha tagit hans autograf, den hade säkert varit värdefull idag. Här ska inflikas att det fanns en Coppi på närmare håll: Cyklisten Bengt ”Coppi” Fröbom, som tävlade för Fredrikshofs IF. Den på sin tid upphöjde svensken ”Svängis” – Sven Johansson – tampades Karl-Ivar förgäves med under en Vättern-run-

”Burserydarn” porträtterad i Rekordmagasinet nr 14 1957.

da. På kontinenten tävlade han bland annat i Fredsloppet under tolv dagar på sträckan Warszawa-Berlin-Prag där han som fyra blev bäste svensk.

– Vi kom ut i ett fortfarande krigshärjat Europa. Minns de kala ytorna i Hamburg, sönderbombade hus och ruinhögar i Tjeckoslovakien och Polen. Byggjobbarna var nästan bara kvinnor – karlarna hade dött i kriget. De satt och knackade rent tegelstenar för att kunna återanvända dem.

GOD SNITTFART

Mycket har hänt under de gångna 60 åren – även inom cykelsporten. Nu har man

Smeknamnet kom från klubben han representerade, Burseryds IF.

tagit vetenskapen till hjälp – högteknologi och aerodynamik – för att optimera träningen. Lättare redskap – styren, hjälm, man kommer längre med varje tramtag. Ändå konstaterar Karl-Ivar:

– Fredsloppet körde vi med 40 km/tim i snitt. Det är ungefär som man håller idag. Skillnaden är att man kör mer taktiskt numera. Då var det full fart från starten.

Liksom de övriga ”blå” cyklisterna arbetade Karl-Ivar på Monarks fabrik i Varberg. Tills han 1965 gick över till stadens parkförvaltning, där han stannade till pensionen.

I tio år satt han i styrelsen för CK Wano, som såväl ordförande som kassör. I skrivande stund har han två gamla cykelkompisar från stan kvar i livet – båda äldre än honom själv: Clarence Karlsson som blir 97 i augusti och Rune Nilsson, 90 i april. I maj 2020 gick Sven Körberg, 95 bort. Wano-stjärnan Stig ”Kocken” Andersson dog för sex år sedan. Han blev ”bara” nittio.

HANS BRATTBERG

PREMIÄR FÖR SAMARBETE SOF-SOK

Torsdagen den 9 december var det premiär för det nya samarbetet mellan SOF och Sveriges Olympiska Kommitté (SOK). Det som kanske ska mynna ut i en ny organisation kallad OHV – Olympiahistoriska vänner.

Svenska Olympier, SOK:s förening för alla svenskar som tävlat i OS, arrangerade ett digitalt möte om kommande OS i Peking och tillbakablickar på tidigare vinter-OS.

SOF stod som medarrangör och våra medlemmar var inbjudna liksom tidigare paralympiska deltagare. Mötet lockade ett 40-tal deltagare. Det kan förstås tyckas lite, då Svenska olympier har 1 700 medlemmar och vi nästan 500.

Programmet leddes av de tidigare OS-hjältarna Jonas Bergqvist och Pernilla Wiberg.

Programmet bestod av tre delar. SOK:s verksamhetschef Peter Reinebo berättade om förberedelserna för OS i Peking i februari och lite om Sveriges medaljchanser. Därefter fick fyra tidigare ”guldkorn” berätta om sina OS-guld, Eva Lund, curling, Marit Sundin, sit-ski i Paralympics, Nicklas Lidström, ishockey, och Tomas Gustafson, skridsko.

Alla var mycket värtaliga och bjöd på en hel del intern information, som vi

Möten över datorn. Pernilla Wiberg och Jonas Bergqvist ledde samtalen med olympiska guldvinnare. Här med Eva Lund (Tomas Gustafson).

utifrån inte hade fått ta del av tidigare.

Eva Lund berättade t ex om en match mot Norge, där hon hellre sett att hon spelat ishockey, då hon hade en stark lust att tackla sina motståndare.

Men en digital träff går inte att jämföra med en med publik på plats. Samverkan mellan intervjuare, idrottare och publik blir då en helt annan. Vi hoppas förstås att pandemin ska avta och vi kan återgå till fysiska möten.

Men kommande SOF-möten med intressanta gäster kan naturligtvis göras tillgängliga för medlemmar i hela Sverige med den digitala tekniken.

Mötet avslutades med att Frida Nevalainen från SOK:s marknadsavdelning berättade om vad som händer i Stockholm och andra ställen i Sverige under vinter-OS. Det blir bl a en stor träff för barnfamiljer på Spånga IP.

Stor medaljoptimism men vag guldprognos

Sedan OS i Turin 2006 har Sverige varit inne i en ny storhetstid i olympiska vintersammanhang. Vid senaste spelen i Sydkorea var Sverige sjätte bästa nation – och bäst av alla bland kvinnorna! Och det skönaste av allt. Storhetstiden är inte över. Årminstone inte om man ska tro SOK:s verksamhetschef Peter Reinebo.

Peter Reinebo.

SOK-basen brukar inte vara en man som tar till överord. Snarare brukar hans taktik vara att försöka hålla nere förväntningarna. Men vid SOK:s digitala event i december med svenska olympier, paralympier och idrottshistoriker, lät han ovanligt optimistisk:

– Förutsättningarna är goda för att få ihop samma antal medaljer som i Pyeongchang.

Den svenska truppen samlade då imponerande 14 medaljer. Nu pratade Reinebo om ”15 medaljer och runt 30 topp 10-placeringar”.

– Mixedtävlingarna i curling och skidskytte har gett oss ytterligare chanser, konstaterade han.

Däremot var SOK-chefen mer vag när det gällde att förutspå antal guld. För fyra år sedan var det nästintill maximal utdelning i guldjakten. Hälften av medaljerna var av ädlaste valör. Därav några riktiga skrällar som skidskytteherrarna i stafett

och dubbla slalomsegrar. Så några sju guld vågar han inte utlova.

– Men några ska det kunna bli.

Beroende på rådande pandemi pekade Reinebo på flera moment av osäkerhet inför de kommande spelen:

1) Endast ett fåtal av våra idrottare har haft möjligheter att testa förhållandena på plats.

Det är ju ett problem. Men det är ju lika för alla.

2) Restriktionerna under tävlingarna kommer att ställa särskilda krav. Det gäller att klara av att under lång tid leva i ”en bubbla”. Lagandan blir viktig.

Från sommarens tävlingar i Tokyo visade det sig att rutin spelade stor roll. De idrottare som varit med länge på hög nivå hade lättare att hantera de extrema förhållandena.

OS i Peking blir egentligen som flera olika evenemang. Isidrotterna håller till i själva staden, där flera anläggningar från tidigare sommarspel har återanvänts. Skidsporterna är fördelade på två byar uppe i bergen. Tävlingarna där sker på hög höjd, 1650 meter.

– Tävlingsplatserna är överlag av högsta klass. Rent av de bästa någonsin. Så tävlingsmässigt finns alla förutsättningar.

GÖRAN LÖWGRÉN

Natt, morgon förmiddag

Tidsskillnaden till Peking är sju timmar. För att följa tävlingarna gäller det att stiga upp tidigt och boka förmiddagarna. Den som vill följa allt får inrikta sig på nattpass.

I Sverige har Discovery rättigheterna. I allmänna tv-kanaler kommer sändningar att ske i Kanal 5 och 9 samt Eurosport. Allt kan streamas på Discovery Plus. Spelen tjuvstartar onsdagen den 2 februari och pågår till söndagen den 20:e.

Några intressanta hålltider:

- 4 feb:** Kl 13-15 Invigning
5 feb: 8.45 Skidor skiathlon damer.
 10 Skidskytte, mixedstafett.
6 feb: 8 Skidor, skiathlon herrar
 9.30 Skridsko 5000 m herrar.
7 feb: 10 Skidskytte 15 km damer
8 feb: 7.05 Curling mixed, bronsmatch,
 13.05 Curling mixed final
 9.30 Skidskytte 20 km herrar
 11.30 Skidor sprintfinaler
9 feb: 4.00 Freeski big air final herrar.
10 feb: 5.10 Ishockey, Tre Kronors första match, Lettland.
 8.00 Skidor 10 km klassisk stil damer.
11 feb: 8.00 Skidor 15 km klassisk stil herrar.
 9.00 Skridsko 10 000 m herrar.
 10.00 Skidskytte sprint damer.
12 feb: 8.30 Skidor, stafett 4x5 km damer.
 10 Skidskytte, sprint herrar.
13 feb: 8 Skidor, herrstafett.
 9.40 Ishockey, Tre Kronor-Finland.
 10 Skidskytte, jaktstart damer.
 11.45 Skidskytte, jaktstart herrar.
15 feb: 10 Skidskytte, stafett herrar.
16 feb: 5.10 Ishockey, kvartsfinal herrar 7.00, 9.40, 14.30.
 7 Skicross damer final.
 12 Skidor, teamsprint damer och herrar finaler
 13 Curling, semifinaler herrar.
18 feb: 5.10 Ishockey, semifinaler herrar, 14.10.
 7 Skicross herrar final
 7.05 Curling bronsmatch herrar.
 10 Skidskytte masstart herrar.
 13 Curling semifinal damer
19 feb: 4 Alpin lagtävlning.
 7 Skidor 50 km herrar.
 7.05 Curling final herrar
 10 Skidskytte masstart damer.
 13.05 Curling, bronsmatch damer.
 14.10 Ishockey bronsmatch herrar.
20 feb: 2.05 Curling final damer.
 5.10 Ishockey final herrar.
 7.30 Skidor 30 km damer.
 13 Avslutningscermoni.

Traditionell konstform

OS-EMBLEM. Som-maren 2008 bjöd Peking upp till dans. Emblemet är en modern variant av ett sigill, en mycket gammal och traditionell kine-

sisk konstform. De användes från början bara av kejsare men fungerar idag som personlig signatur och löfte. Här är det löftet om att arrangera en olympiad ingen förr har skådat.

Bakgrunden är röd som nationalfärgen och typsnittet är inspirerat av formerna i kinesisk kalligrafi. Peking (eller Beijing) betyder ”norra huvudstaden” och skrivs med det kinesiska tecknet ”jing”.

I sigillet har jing formats för att likna en figur, en springande atlet på väg mot seger. Figurens position ska också symbolisera en stad i förändring, ett land på språng och en antik kultur på en resa in i framtiden. Armarna är utsträckta i en välkomnande gest, en inbjudan till varje atlet, åskådare och volontär att fira och dansa tillsammans med Peking i en magisk fest.

En figur med en välkomnande gest, ser vi ofta i de olympiska emblemen – men så klart i olika skepnader. Ett tips är att spana in till exempel Vancouver, Barcelona, Sidney och Rio de Janeiro för att se likheten.

MY DALENBÄCK

Trend eller tillfällighet?

Färre följde OS på TV

MEDIA 1. Sommar-OS i Tokyo följdes av 50 procent av svenskarna. Drygt fem miljoner tittare såg minst tre sammanhängande minuter av OS-sändningarna i Kanal 5, 11 eller Eurosport. Det visar mätningar från MMS, Mediemätningar i Skandinavien. Det är färre än vad det var fyra år tidigare i Rio. Då var totalsiffrorna 5,7 miljoner, 60 procent av befolkningen.

Färre artiklar om OS-hjältar

MEDIA 2. Analysföretaget Retriever gör tillsammans med nyhetsbyrån TT en årlig lista över de mest omskrivna idrottarna i medierna. För 2021 toppar (förstås) Zlatan Ibrahimovic. (25 146 artiklar). De fem mest omskrivna är kopplade till fotboll: förbundskaptenen Janne Andersson, Emil Forsberg, Dejan Kulusevski och Alexander Isak. På sjätte plats återfinns skidåkaren Frida Karlsson.

Anmärkningsvärt är att den mest omskrivna OS-idrottaren först återfinns på nionde plats - Armand Duplantis (10 660). På 20-mestalistan finns ytterligare endast en som går att koppla till sommarens OS. På plats 16 återfinns Sarah Sjöström (9 397).

Vid en liknande mätning OS-året 2016 var Sjöström på fjärde plats. Då fanns fyra olympiska profiler bland de tio mest omskrivna.

Dubbla OS-medaljören och bragdvinnaren Peder Fredricson hamnade i år först på 40:e plats.

Trend eller tillfälligheter?

Retriever analytiker Jenny Wikstrand ger följande förklaringar till olympiernas fallande siffror:

- 1) Tidsskillnaden till Tokyo med många tävlingar under natt och tidig morgon.
- 2) De tomta läktarna gjorde att OS inte blev samma fest som vanligt.
- 3) Bytet av TV-rättigheter.
 - Inget ont om Discovery men om OS sänts i SVT eller TV 4 kanske deras morgonprogram och andra nyhetsprogram hade pushat mer, menar Jenny Wikstrand.
- 4) Det allmänna nyhetsläget. Det var mycket Corona, Corona, Corona, vilket trängde undan andra nyheter.

5) Konkurrenten från fotbolls-EM. Det är stor skillnad i mediebevakningen kring OS kontra fotbollslandslaget.

- Fotboll blir alltid så enormt stort, det

rapporteras från varenda träning, upptakt och presskonferens. Det blir mer koncentrerat kring tävlingarna för OS-idrottarna.

Undersökningen baseras på antal artiklar om respektive idrottsprofil i svensk redaktionell media, såväl webbupplagor och tryckta tidningar under tidsperioden 1 oktober 2020-30 september 2021.

Fotbollens särställning märks även i den årliga mätning som görs av internetföretaget Google, vars sökfunktion är den mest använda. I listan över vanligaste sökningarna i Sverige 2021 var just "fotbolls-EM" nummer ett. Bland sportevenemang är "Premier League" fyra, och "OS 2021" sjua, närmast efter "Eurovision 2021" och "Iphone 13" men före "Covidbevis". Övriga sportevenemang på Googles tiomestalista är "Champions League" på plats nio och "handbolls-VM" som tia.

Bragdguld inte alltid till olympier

BRAGDMEDALJEN. Svenska ryttarlandslaget prisades med Svenska Dagbladets bragdmedalj för OS-guldet i Tokyo. Föga överraskande kan tyckas. Under ett OS-år väger alltid ett OS-guld tungt. Även om det inte är lika självklart nu som förr.

Från "Särna" Hedlund 1928 till Jan-Ove Waldner 1992 har det bara varit vid ett tillfälle som en olympisk prestation valts bort. Löparen Valter Nyström var visserligen med i OS 1952, där han slutade sexa på 10 000 meter. Bragdmedaljen fick han för att två gånger under ett och samma år ha förbättrat det svenska milrekordet. Hans bästa tid var i världsklass. Den prestationen ansågs vassare än tolv segeralternativ från OS i Helsingfors. Däribland två ryttare med dubbla guld och William Thoresons triumf i gymnastik.

Sedan sommar- och vinterspelen delades har de olympiska prestationerna oftare fått stå tillbaka. 1994 tilldelades fotbollslandslaget bragdmedaljen. Fyra år senare var det handbollslandslagets tur. 2002 fick Susanne Ljungskog medaljen för VM-guld i cykel. 2008 skrevs paralympisk historia då skytten Jonas Jacobsson blev bragdmedaljör. Och 2016 belönades Henrik Stenson. Förvisso tog han silver i den olympiska golfturneringen, men den första svenska majorsegern var avgörande för beslutet.

GÖRAN LÖWGREN

Så minns Thord Eric Innsbruck och Sotij

Många olympiska minnen vaknar till liv när Thord Eric Nilsson, 80, minns sina åtta olympiska spel på plats i sin kommande bok ”Sex decennier på sportens första parkett”. Thord Eric bjuder SOF-Bulletinens läsare på ett smakprov ur boken och tar oss med på sitt första OS som Östersunds-Postens utsände i Innsbruck 1976, och senaste, OS i Sotji 2014.

Som hedersmedlem i SOF och tidigare redaktör för SOF-Bulletinen under tio år (fram till 2017), krävs ingen närmare presentation av Thord Eric. Men förutom sina 40 år på Östersunds-Posten (varav 35 som sportchef), har Thord Eric en gedigen idrottsbakgrund. Han blev ordförande i Rörösjöns IK vid 16, och såg till att klubben blev länsbäst i pingis på damsidan. Han var själv skaplig i bordtennis.

–1961 hade jag ledningen med 11-7 mot världsmästaren Ogimura, men man spelade ju till 21 ..., säger Thord Eric som då tillhörde de tio bästa BT-spelarna i länet.

Minnena är många och få har så goda inblickar och kunskap om Östersunds OS-kampanj- den som nästan nådde hela vägen fram. I boken berättar han utförligt om alla turer.

Som sportkrönikör har Thord Eric nått långt utanför Sveriges gränser.

– Den mest spridda handlade om OS-mutor och fångades upp av den japanska tidningen Manichi Shimbun med en upplaga på över 5 miljoner ex. Det var 1999, säger han.

Boken har inte den upplagan, så för att

försäkra sig att komma över ett ex är det säkrast att inte vänta med att beställa.

Rabatten på boken blir frakten. Skickas portofritt för ord pris 290 kr.

På begäran kan presentkort levereras

Boken levereras i slutet av januari.

Swish: 070-5124335

Bankgiro: 5865-1019

OS-debut i det spel Östersund försökte få arrangera 1976

Nio OS, därav fem i tjänsten, är bara det resor och upplevelser som många skulle avundas. Men olympiska spel är inte de drömtillvaro som många kanske tror.

I varje fall blev min olympiska premiär jobbigare än jag tänkt mig. Hade jag förresten tänkt över vad jag skulle hinna med?

OS gick för andra gången på 12 år i Innsbruck och var egentligen de spel Östersund ville ha innan Gunnar Sträng såg till att det inte ens blev en officiell ansökan.

Denver i Colorado fick spelen, men folket sa nej och så gick budet till Innsbruck som ju hade färskare anläggningar. Efter Denvers nej fanns det en ny OS-vilja i Östersund. Men även då hade nog Sträng, Lange & company sagt nej.

Både mitt eget intresse och aktuella länskandidater gjorde att min stationering blev längdåkningens Seefeld, tremil från OS-staden. Att sedan varken Lars-Göran Åslund eller Janne Halvarsson kom med i truppen blev en besvikelse. Men i truppen fanns en junior, Thomas Wassberg, som blev 15:e och näst bästa svensk på 15 km.

Delade med städerskan

Jag kom ganska tidigt till Seefeld och fick ett rum på ett mindre hotell. Jag och SVT:s Göran Zackrisson var enda svenskar på hotellet, men jag minns inte att vi pratade speciellt mycket. Men mitt rum flyttades uppåt i huset allteftersom nya gäster kom. Till slut längst upp närmast vinden, med städerskans skrubb på rummet. Varje morgon

Jag själv vid invigningen i Innsbrucks OS-backe. Vi hade fått möjlighet att köpa samma yttre utrustning som olympierna. Jackan finns kvar, men är numera ännu mera trång...

kom hon för att hämta utrustningen, men några tjänster utöver det erbjöds inte.

Jag berättade om min rumssituation för ett resällskap med bland annat gode vännen Arne Nilsson. Arne, som var Dagbladets man i Ånge, skrev för övrigt vis-sa rapporter till sin tidning.

Längdtruppen vid OS i Innsbruck (i Seefeld) 1976. Bakre raden fr v Jarl Svensson, Tommy Limby, Tomas Magnuson, Benny Södergren (brons), Karl-Åke Asp (ledare), David Johansson (vallare – då räckte det med en), Matti Kuosko, Tomas Wassberg (skägglös), Lars Öster, Stig Dahl (läkare). Christer Johansson och Lars-Arne Bölling. Främre: längdbasen Åke Fredriksson, massören John Åke Berg, Gören Partapouli, Marie Johansson, Lena Carlzon, Eva Olsson, damledare MajLis Andersson, rekordunga Maria Rautio, förbundskaptenen Lennart "LillJärven" Larsson samt Sven-Åke Lundbäck. Meeri Bodelid saknas tydligen på bilden.

Sällskapet, inkluderande Gösta Fredlund från Loos och Rudolf Sand en lärare från Änge, hade ett stort rum på ståtliga Hohemunde. Jag fick dela rummet med dem.

Utöver längdåknningen ingick skrinnarnas lopp i Innsbruck (Örjan Sandler 5:a på 10 000 m och 10:a på 5 000 m) samt Ingemar Stenmarks slalom och storslalom i mina planer.

Världssess som missade

Sverige hade två av världens bästa längdlopare just då. Thomas Magnuson och Sven-Åke Lundbäck. Men strax före OS avled Thomas pappa. Thomas åkte hem och trycket på Sven-Åke blev lite väl hårt. Man kan tala om misslyckande.

Sverige fick en enda medalj och den missade jag. Vi hade bestämt att se första delen av 5-milen och sedan

Torngny Svensson och Olle Rolén två alpina profiler som fanns med i det svenska lag som började få ökad kapacitet när Ingemar Stenmark kom med. Duon var med som ledare och fick sedan andra roller.

Skrinnaren Örjan Sandler gjorde sitt fjärde OS. Det skulle bli fem. Bästa placeringen i Innsbruck var var 5:a på 10 000 m där han tog brons 1968 åtta år tidigare. Bilden är tagen vid ett annat tillfälle.

ta shuttlebussen till Axamer Lizum och herrarnas slalomtävling.

Det såg ut som jag och några kompisar planerat rätt. När vi lämnade Seefeld låg svenskarna inte på medaljplats på femmilen.

Stenmark i ett snömoln

Vi kom fram till Axamer Litzum lagom för att se Ingemar Stenmark försvinna i ett snömoln. 20-åringen fick nöja sig med det brons han tagit i storslalom. Det hade vi sett när han avancerade genom att vara snabbast i andra åket.

Vi hoppades på motsvarande i slalom där han bara var nia efter första, 2,5 sekunder från täten. Men stjärnan Stenmark var fortfarande junior och inte riktigt färdig.

Väl tillbaka i Seefeld fick vi höra att Benny Södergren avancerat till brons på 5-milen. Gullet gick till Ivar Formo så det var ingen hejd på det norska segerfirandet, som dock blev en smula avkyld när någon tömde en ishink på de mest skråniga journalisterna.

TVå brons till Sverige

Stenmarks och Södergrens brons blev enda utdelningen. Notabelt är att Sverige saknades i ishockey eftersom vi inte ansåg oss uppfylla amatörkraven...

Till minnena från min olympiska premiär hör även östtysken Axel Lessers kollision i stafetten vilket gjorde att favoritskapet sprack. Detsamma gällde Sovjet där Jevgenij Beljajev blev offer för den nya Adidasbindningen. Skons smala, men långa näbb utanför tårna som fäste i bindningen. Den bröts av. Sovjet knep ändå bronset före Sverige.

Junioren Thomas Wassberg åkte i laget. Han var även näst bäste svensk på 15 km. Finland vann stafetten före Norge.

Finsk doping redan då

I sin bok har finländaren Arto Koivisto i det finska guldlaget senare erkänt att han använde både blod-doping och tillväxthormon. Blodpåsarna nyttjade han vid drygt en handfull tillfällen bl.a då vid OS.

Koivisto påstod att det var vanligt med blod-doping på den tiden.

För egen del tror jag att det började redan tidigt på 70-talet och att "Varg-Kalle" Kalevi Oikarainen var dopad då han vann 5-milen 1970. Mot sig hade han bland annat dopade ryssar och östtyskar, men körde andra halvan av loppet snabbare än första.

Sveriges stora längdsuccé började redan innan vi hade lämnat Sotji

Så länge man är utsänd av en tidning är det skonsamt för kassan att besöka ett OS. Tidningen betalar resa, logi och dessutom ett traktamente som för det mesta räcker väl till mat och en del annat. Biljetterna ingår ju i ackrediteringen så de belastar varken tidning eller journalist. Även om det då och då kommit hot om att alla medier skall betala för att sända eller skriva. TV-bolagen betalar ju fantasiummor.

Tar man allt ur egen plånbok blir det dyrt. Mina resor 2006, 2012 och 2014 begränsades till 5-6 dagar.

Stimulerade av framgångarna i Val di Fiemme och reseupplevelserna då, enades jag med ”Lullen” Hoflin att göra en tripp till Sotji. Vi hakade på ett erbjudande från gode vännen John Northug (Petters pappa) att åka med i en av ”Nye Højders” resor. Vi bilade till Gardemoen norr om Oslo och åkte därifrån charter. Det var även några andra svenskar med på resan.

Oroande krigsskepp

De stora svenska framgångarna kom inte under vår resa men det var ändå en upplevelse. Från flyget kunde vi se ryska krigsskepp i Svarta havet. Vi ana-

Från flyget såg vi skepp som inte var handelsfartyg. Vi anade inte hur olycksbådande det var. Stridigheter pågår fortfarande.

de inte vad det skulle innebära. Två månader efter OS ockuperade Ryssland Krimhalvön som tillhört Ukraina och stridigheter startade i östra Ukrai-

na (Donbass). De pågår fortfarande och har krävt mist 13 000 liv och inneburit även mycket annat, t ex ett nedskjutet trafikplan där alla omkom. Med facit i hand vet jag alltså vad skeppen på mina bilder betydde.

Vårt hotell låg i Adler vid Svarta havet. Vi hade sommarklimat innan vi började resan upp i bergen. Till längdorten Krasnaja Poljana var det sex mil. Vi åkte buss, tåg och till slut limbana. Det var under vår vistelse soligt och fint väder även uppe i bergen där skidgrenarna avgjordes. Det var bra snöförhållanden. Men möjligen svårvallat. Norge lyckades i varje fall inte så bra i stafetterna.

Södergren fanbärare

Invgningen var innan vi kom. Det hade varit kul att se Anders Södergren som fanbärare. Sedan 1968 har vi haft tre aktiva från länet som fanbärare, Thomas Wassberg 1988, Torgny Mogren 1988 och Anders Södergren 2014.

Vår vistelse omfattade bara två tävlingsdagar med tre tävlingar. Det gällde att ha tur med den svenska utdelningen. Charlotte Kalla var den enda som lyckades matcha Marit Björgen i skiathlonloppet. En sextett låg längst fram, men på fristilen var det bara Kalla som hängde med Björgen. Norskans segermarginal

MEN'S SKIATHLON AT 15.0KM			
1	15	RICHARDSSON SWE	36:29.1
2	1	SUNDBY M. NOR	+1.3
3	27	NELSON LARS SWE	+2.3
4	23	ANGERER T. GER	+3.0
5	24	DI CENTA G. ITA	+3.5
6	7	UYLEGZHANTIN RUS	+3.8
7	2	LEKOV ALEX RUS	+4.5
8	3	POLTORANIN KAZ	+4.7
9	11	HELLNER M. SWE	+5.3

Svenskarna öppnade bra och Daniel Richardsson (15) och Lars Nelson (27) låg långt framme efter halva loppet och den klassiska stilen. Sen kom Hellner!

På den här bilden leder Martin Johnsrud Sundby, men Lars Nelson (27) är bra med.

blev en sekund. Eftermiddagen ägnades åt skidskytte där vi fick se Ole Einar Björndalen ta sitt sjunde OS guld, en sekund före österrikaren Dominic Landertinger. Svenskarna hade ingen bra dag och Fredrik Lindström var bäst med en 18:e plats.

Det var naturligtvis en bra stämning bland alla norrmännen då vi åt middag. En middag som dröjde. När den väl kom var det inget fel på maten. Lite svårare var det vid frukosten. På de få dagar vi var där lärde vi oss inte riktigt vad som var ätbart eller inte.

Stark svensk öppning

Så blev det en ny tur upp till bergen. Liksom tidigare var det lätta att irriteras över hur mycket av miljön som fick stryka på foten för OS-satsningen på drygt 300 miljarder kronior.

Medaljtrion i skiathlon, Charlotte Kalla (2), Marit Björgen (1) och Heidi Weng (3). Norskorna var ledsna eftersom de fått reda på att en lagmedlems anhörig tagit sitt liv.

För dagen nöjde vi oss med herrarnas skiathlon och hade vissa förhoppningar. Det såg bra ut. Efter den klassiska delen låg både Daniel Richardsson och Lars Nelson på medaljplats, men föll tillbaka. I stället kom Marcus Hellner, OS-distansens senaste mästare. Han räddade den svenska äran med silver bakom schweizaren Dario Cologna. Richardsson och Nelson föll tillbaka till 7:e och 9:e plats.

Sprintmedaljer på hemresan

Mer än så blev inte tävlingsupplevelsorna på plats. På hemresan då vi bilade från Gardemoen och hem kunde vi stanna och se sprinttävlingarna. Sverige hade tre i herrfinalen. Marcus Hellner var dock en av de tre som föll i finalen och gav Emil Jönsson chansen att ta ett brons bakom Ole Eivind Hattestad och Teodor Peterson.

Ole Einar Björndalens OS-guld i sprint var hans sjunde. Bara fyra i jaktstarten men även mixedguld.

Ännu ett bronsfall

Ett fall skulle också spela en stor roll då den svenska duon senare kunde ta brons i sprintstafetten. Samma valör blev det för Ida

Ingemarsdotter och Stina Nilsson. Intressant när det gäller framtiden var att när Stina säkrade det svenska bronset spurt slog hon tyskan Denise Hermann. Nu har de redan mötts i duons nya gren skidskytte med Stina åter bäst.

Duo på 15-pallen

Herrarnas 15 km i klassisk stil blev en framgång för två olycksdrabbade. Johan Olsson hade både sjukdom och skador bakom sig och Daniel Richardsson var sommaren före illa skadad i en bilolycka som kostade en svåger livet. De tog pallplatser bakom spelens dubbelvinnare Dario Cologna.

Det blev medaljer i nästan alla skidlopp. De längsta helt undantagna.

Charlotte Kalla var närmast polskan Jystina Kowalczyk på 10 km. Här hände det märkliga att Björgen inte orkade utan blev femma.

Samma stopp, fast ännu värre, drabbade Charlotte Kalla på 30 km, där hon bara blev 34:a. Hon borde nog inte åkt eftersom hon var både förkyld och allmänt slutkörd.

Rysk dopingskandal

Herrarnas femmil skall man kanske inte skriva om. Tre ryska herrar i topp. Segraren Aljeksandr Legkov blev så småningom diskad trots skyddad av statligt ordinerad doping där proverna manipulerades. Hur var det egentligen med de två andra?

Den svenska avslutningen gick i moll men vad spelade det för roll efter den totala triumfen en vecka tidigare. Sverige hade mitt framför näsan på Norge och övriga nationer tagit hem bägge stafetterna.

Dubbla stafettguld

Det började bra med lördagens damstafett. Ida Ingemarsdotter växlade trea, fyra sekunder efter ryska sträcksegrarinnan. Emma Wikén gjorde sitt livs lopp och gick fram till en knapp ledning. Hon var bara femma på sträckan men ett tiotal sekunder bättre än Therese Johaug. Anna Haag var lagets svagaste länk,

Stafettguldslagen fick på sommaren Victoriapriset. Fr v Ida Ingemarsdotter, Anna Haag, Charlotte Kalla, Emma Wikén, Lars Nelson, Daniel Richardsson och Marcus Hellner. Johan Olsson, som fick stipendiet 2013, saknades.

men åkte på topp av sin kapacitet. Finland och Tyskland (Denise Herrmann) var dock 33 respektive 27 sekunder före Sverige. Charlotte Kalla tog in allt och åkte taktiskt inne på stadion samt knep guld. Tre lag inom en sekund.

Det skulle bli svenskt dacapo på söndagen. Herrarnas triumf började med att Lars Nelson tappade en skida, men kom igen och vann startsträckan. Daniel Richardsson gjorde en bra sträcka och hade bara Finland med sig.

Rysslands senare dopingdiskade (bara på 50 km) Legkov tog på tredje in en halvminut på Johan Olsson. Nu skilde 14 sekunder mellan lagen. Men Marcus Hellner, påhejad av reserven Anders Södergren, drog ifrån alla. Sverige var 27 sekunder före i mål och hade tagit dubbla guld. Tidernas stafettprestation!

Elva längdmedaljer

Även om Sverige bara blev nia i medaljligen var det ett lyckat OS med 15 medaljer (2-8-5), elva av dem i längdskidor.

Curlarna tog dubbla silver, Tre Kronor också silver (0-3 mot Kanada) samt Anna Holmlund brons i skicross.

Det mesta av framgångarna såg jag hemma vid teven, men det var skönt att min sannolikt sista OS-resa ingick i spel som var lyckade nästan över hela linjen.

Skrinnare utpekade i vetenskaplig rapport

Sprutor och brutna ampuller i omklädningsrummet. I en vetenskaplig rapport om dopning genom OS-historien framhålls skridskotävlingarna i Oslo 1952. Det ska vara första gången då det i vinterolympiska sammanhang funnits tydliga indikationer på att amfetamin använts bland de tävlande. En svensk åkare kan vara en del av förklaringen.

Uppgiften är annars ny i skridskokretsar. För flera av de många kunniga skridskofantaster som finns inom SOF är det ingen som vet något om det här.

På nätet finns en vad det verkar seriös genomgång av dopningens tidslinje i olympiska spel del 1 (1896-1968). Den

Malmsten i full swing.

Julie Cart, prisbelönt reporter, källa i rapport.

gavs ut 2006 av det japanska universitetet Kawasaki. Huvudförfattare är biträdande professor på fakulteten för "Welfare and Health science of Technology" Michael J Kreminski.

Informationen om skridskotävlingarna

i Oslo-OS är på bara några rader:

"På 1950-talet fanns många indikationer att prestationshöjande medel (drugs) användes i olympisk sport. 1952 - under vinterspelen i Oslo visade många tävlande behöva medicin hjälp och vård."

I omklädningsrummet ska ha hittats "sprutor och avbrutna ampuller". Och i rapporten konstateras "att detta är en av de första uppgifterna om användandet av amfetamin i en olympisk tävling".

Som källa anges en artikel i Los Angeles Times från 1984 av den Pulitzerpris-belönade skribenten Julie Cart. Hon ska i sin tur ha hänvisat till Christian Science Monitor, en väl etablerad amerikansk tidning och nyhetsförmedling.

Största medaljhoppet

Skridskotävlingarna 1952 var hemmaåkaren Hjallis Andersens stora triumf. Inför ett jublande Bislett vann han tre guld. SOF-medlemmen Carl-Erik Asplund, nu 98 fyllda, ordnade för resten en svensk

Magplasket på Bislett.

bronspeng på 10 000 m. Det var detta som dåtidens svenska tidningar rapporterade om. Fiffel och droger, sprutor och ampuller, var inget som noterades. Inte heller något om att någon åkare ska ha uppträtt underligt på något sätt.

Med ett undantag, svenske Bengt Malmsten.

Snabbskrinnaren från Borlänge och Södermalm sågs inför spelen som Sveriges största medaljhopp på skrinnaovalen. Större än blivande medaljören Asplund och den raskt stigande stjärnan Sigge Ericsson. Malmsten var bara en dryg månad från att fylla 30 och i sitt livs form.

Riktigt magplask

Men under en av de sista träningarna inför loppet drabbades svenskhoppen av ryggsmärtor. Gamla skadeproblem gjorde sig påminda, och det var högst oklart om han överhuvud taget skulle kunna starta.

Efter intensiv läkarbehandling stod han till sist ändå på startlinjen.

Malmstens insats blev en mardröm. Han hade inte en chans att göra sig själv rättvisa. Fyra felskär gjorde att det svens-

ka medaljhoppet helt tappade rytmen. Strax innan mållinjen föll han och gled platt som en pannkaka ett 50-tal meter. Han fick bäras av banan med stöd av lagkaptenen Åke Seyffarth.

Det visade sig att Malmsten övertalats att starta och att han hade fått smärtstillande medel.

Efteråt var han förtvivlad:

– Jag borde aldrig ställt upp. Den skada som jag bröt upp på träningen har jag haft kännning av i flera år. Det är den som gjort att jag ett par år varit borta från skridskoåkningen. Det är ett mellanting mellan reumatisk värk och ryggskott som gör att jag får kramp i ryggmuskulaturen.

– Jag skulle aldrig låtit mig övertalas.

Snabbskrinnarens vacklande åkning och påföljande fall är säkerligen en anledning till att skridskotävlingarna 1952 fått ett mindre smickrande eftermäle. En vetenskaplig slutsats som finns anledning att ifrågasätta.

Bengt Malmsten fick en ny OS-chans i Cortina 1956. Ett nytt svenskt rekord på 41,9 räckte till en delad sjunde plats.

Olympisk cocktail – högt och lågt

AV: GÖRAN LÖWGREN OCH STEN FELDRICH

OLYMPIER PÅ RÄTT SPÅR

FRÅGESPORT. "På spåret" är vinterns stora fredagsunderhållning i SVT. Magdalena Forsberg, den tidigare skidskytten, vann förra säsongen frågesporten i par med tidigare nyhetsankaret Claes Elfsberg. Nu kämpar de för fullt för att försöka försvara titeln.

Magda var i final också 2006 med komikern Adde Malmberg. Då blev det förlust mot en annan olympier, Stefan Holm, som vann i par med författaren Katarina Mazetti. Holm hade då redan vunnit en gång, då ihop med TV-journalisten Ingela Agardh. Året därpå var de i final igen.

Med två segrar och en finalplats är den förre höjdhopparen främste olympier i den här annorlunda grenen.

Holm var med också 2012 tillsammans journalisten Karin HübINETTE, men föll då mot den tredje olympiern som segrat i "På Spåret", Lennart "Hoa Hoa" Dahlgren.

Den olympiske OS-deltagaren i tyngdlyftning i Montreal vann "På spåret" premiäråret 1987 ihop med fotbollprofilen Thomas Wernersson och Margareta Söderström, lärare och dotter till humoristen Sixten Västgöta-Bengtsson. Vid ytterligare tre tillfällen har "Hoa" varit i final.

Totalt åtta säsonger har han

Vinnare är vi allihopa.

varit med, oftast med kăsören Cecilia Hagen vid sin sida.

– Folk frågade i fall Hoa var min farsa, berättade Cecilias son, komikern Jonathan Unge i ett senare program.

"Hoa-Hoa" har ofta bjudit på god TV-underhållning. Som när han blixtn snabbt drog på ledtråden "vi är på väg till Sveriges största svinstia..."

– Det måste vara Göteborg, konstaterade stockholmkillen Dahlgren med ett garv.

Att rätt svar var Gränna tog han med ro.

Andra olympier som varit med i "På spåret" är: guldcyklisten Bernt Johansson, slalomåkaren Stig Strand, hockeykämpen Håkan Södergren, pingislraren

Mikael Appelgren och paralympiern David Lega.

I årets frågetävling är Magda Forsberg den enda att försvara den olympiska äran.

TUMBA – VEM ÄR DET?

INNSBRUCK 1964.

Folkkäre Sven Tum-ba, han hette Johans-son fortfarande, var i ropet igen efter en fin OS-insats. I en enkät i årsboken "Sporten idag" uppmanades hundra profiler inom idrotten att beskriva Tumba med en enda mening. Här är något av vad de gamla hockeykompisarna fick ur sig:

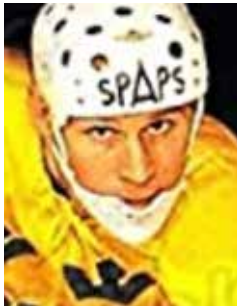
– Han är mer snabb än jag är långsam – men han är inte lika listig. (Hans "Stor-Stöveln" Öberg).

– Han är galen i hockey – men vem är inte det? (Lasse Björn)

– Jag undrar bara när han ska lägga upp. (Ulf Sterner).

– Om det skulle gå darrigt med hjälmförsäljningen så ska vi gärna fixa jobb åt honom på vår bensinmack. (Lars-Eric Lundvall och Ronald "Sura-Pelle" Petersson)

– Tumba – vem är det? (Roland "Rolle" Stoltz.)

Undrande.

G	KREST	G.A. Boltenstern jr 1952	Lag
G		G.A. Boltenstern jr 1956	Lag

Klipp ut och klistra!

RÄTT RYTTARE

Listor och tabeller är ett evigt bekymmer i tidningsproduktion. Ett allvarlig fel smög sig in i förra numrets lista över olympiska dressyrvinnare. I sadeln på guldhästen Krets satt ingen annan än Gustaf Adolf Boltenstern jr.

TILL MINNET AV "KEJSAREN"

Förra numret av SOF-bulletinen hade delvis hästtema. Här skulle de olympiska medaljhästarna – som ju står för minst halva jobbet – äntligen få vara i centrum. Med anledning av detta har Tomas Glanell skickat en härlig bild från Tjolöholms slottsägor vid Kungsbackafjorden. Här bevaras föredömligt minnet av en olympisk guldhäst – Emperor, dressyrvinnare 1912.

Glanell har tillbringat många sommar-dagar i trakten och känner väl till historien bakom:

– Det var här den stenrike och halv-galne James Fredrik Dickson (tänk på Dicksonpalatset i Göteborg och Dicksonpokalen) fick den osannolika idén att bygga ett brittiskt Tudorslott. Det stod klart 1904. Guldryttaren i dressyr 1912 Carl Bonde hamnade på Tjolöholm då han gifte sig med Dicksons dotter Blanche. Och på Tjolöholm vilar som synes Bondes guldhäst till allmän beskådan för alla slottsbesökare.

Kejslerlig grav.

OS-BROSCH SÖKER URSPRUNG

FRÅGA 1. Från Linus Andersson kommer en fråga om en brosch som söker sitt ursprung och sammanhang.

Broschen har fasettslipade stenar i de olympiska färgerna. Kan vara gjord i silver men saknar stämpel på baksidan.

En liknande variant, men utan stenar, gavs ut i samband med Berlinolympiaden 1936, påpekar Linus och skickar med ett foto på den broschen.

Vem i läsekreten har några ledtrådar till den anonyma OS-broschen?

Hör gärna av er!

HUR VAR DET EGENTLIGEN?

FRÅGA 2. Samuel Norrby var svensk mästare i kula under många år på 30-talet. Finnkampen hade sin storhetstid på den tiden och föregicks alltid med ett korum där landskampen välsignades. Eftersom Samuel Norrby var en mycket populär präst låg det nära till hands att han höll i ceremonin. När den avslutades med att 115 kilo tung Norrby slet av sig prästkappan och blottade lagdressen, steg publikens jubel.

Samuel Norrby fick också rubriker i samband med OS i Berlin, berättar hans brorson Olle Norrby i en text på Namn och Nytt i DN. Samuel vägrade att göra Hitlerhälsning med påföljd att han häktades en kort tid, enligt brorsonen.

Men deltog verkligen Samuel Norrby i OS 1936? frågar sig frilansjournalisten Åke Sintring, i Laholm.

– Av det häfte som utgavs efter spelen i Berlin framgår att Kinna-Bergh representerade Sverige i kulstötning. Var verkligen Norrby med? Inte heller om hans påstådda demonstration och häktning har jag läst ett ord. Det

borde ju vara något som jag, en 80-årig idrottsintresserad man, skulle ha hört talas om någon gång.

Några uppgifter om att Norrby skulle ha varit med i OS finns inte. Däremot tävlade han mot Tyskland t ex i landskampen 1934 och var också i Tyskland i mästerskapssammanhang.

I Hellas 80-årsbok från 1988 finns en intervju med kulstötarkompisen Walle Rhamqvist. Han berättar en annan nazihistoria från 1934, då de båda herrarna var på hemväg från EM i Turin.

– I Berlin stod vi och såg på en nazistdemonstration. Samuel betraktade den förstrött och hade studentmössan lite på svaj och händerna i byxfickorna. Då hoppade plötsligt en nazist fram ur ledet och slog av honom mössan.

– När vi sedan fortsatte vår tågresa berättades episoden för en SS-man, som såg till att tåget stoppades. En hög SS-officer kom senare ombord på tåget och framförde sin ursäkt till Norrby och den svenska truppen.

Kan det vara den här händelsen som genom åren förändrats? Någon som vet mer? Välkommen att höra av er till redaktionen!

CITATET

"De gamle står sig"

Statsminister Tage Erlanders gratulationstelegram till Sixten Jernberg efter femmilstrumfen i Innsbuck 1964.

LUSTIGKURRE VID BACKEN

S:T MORITZ 1928.

Träning inför backhoppningen. En japan faller, och en skämtare vid sidan passar på att briljera med sina kunskaper i geografi.

– Jo, jo, det här är inte Fuijyama, här finns riktiga berg.

Högsta bergstoppen i östra Alperna mäter 4049 meter (Piz Bernina) - heliga berget Fuji i Japan är 3776 meter..

TÄNK OM februari i Stockholm 2020 blir likadan den 6–22 februari 2026.

TÄNK OM Sveriges huvudstad fått arrangera de olympiska vinterspelen i stället för Milano.

TÄNK VILKEN fantastisk OS-miljö det skulle vara. Där isen lagt sig på Mälaren, snövita hustak, glada barn på skidor, skridsko i Kungsan, nysnö och källkar i stadens parker.

JA, TÄNK OM...

NY PRESIDENT MED GULDKANT

BORDTENNIS.

Sverige vann inte bara dubbelguld och singelsilver vid VM nyligen. Därtill valdes Petra Sörling till president i det internationella pingisförbundet ITTF. Sörling har funnits med i ledningen för ITTF ett bra tag och har även flera andra tunga poster. Hon ingår numera också i styrelsen för

Pamp och världsmästare.

Sveriges olympiska kommitté. Det är inte bara vid styrelseborden hon visar klass. Så sent som 2018 blev det VM-guld vid pingisbordet. I dubbelklassen över 45 år triumferade Petra tillsammans danska kompiserna Pia Toelhöj.

STORA GRABBAR (OCH TJEJER) FYLLER 90 ÅR

BOKTIPS. Landets bästa friidrottare ska belönas för sina stora prestationer.

Det var syftet när idrottens hederstecken instiftades för hundra år sedan, 1921.

De friidrottare som belönades med de allra första hederstecknen bildade för 90 år sedan kamratföreningen Stora Grabbar. Jubileet har bland annat firats med en särskild Jubileumsbok. Den innehåller korta biografier om de 125 bästa svenska friidrottarna, vilket må hända kan vara något för olympiaintresserade.

Kontakta i så fall

amgustafsdotter@gmail.com. Det vill säga Ann-Marie Nenzell, olympisk löpare 1972.

Knep & knåp

abc med Janne Andeen

1. Amerikanskan Lauryn Williams är en av få som lyckats ta medalj i både vinter- och sommarspelen. I vilka sporter?

- a. Skridsko och cykling
- b. Ishockey och fotboll
- c. Löpning och bob

2. Vem har flest OS-medaljer av Bjørn Dæhlie och Ole Einar Bjørndalen

- a. Dæhlie
- b. Bjørndalen
- c. De har lika många

3. Efter 54 år återkom skeleton på OS-programmet i Salt Lake City 2002. I vilken stad avgjordes spelen 54 år tidigare, alltså 1948.

- a. St. Moritz
- b. Oslo
- c. Zakopane

4. Danmark har vunnit en silvermedalj i vinterspelen, det var 1998. Men i vilken sport?

- a. Konståkning
- b. Freestyle
- c. Curling

5. Shorttrackåkaren Steven Bradbury från Australien var en av de idrottare som det lyste starkast om i spelen 2002. Vilken sträcka vann han?

- a. 500 m
- b. 1000 m
- c. 1500 m

6. Vid vilket vinter-OS vann Östtyskland medaljligan?

- a. 1976

- b. 1980
- c. 1984

7. Vid spelen i Vancouver 2010 skrev lettländaren Haralds Silovs skrev historia. Vad var det han gjorde?

- a. Tävlade i bob och rodel samma dag
- b. Tävlade i short track och skridsko samma dag
- c. Tävlade i backhoppning och skeleton samma dag

8. Liechtenstein har vunnit tio medaljer i vinter-OS, men hur många medaljer i sommar-OS har lilleputtlandet tagit hem?

- a. Noll
- b. En
- c. Två

9. Japanen Noriaki Kasai tävlade i åtta raka vinterspel 1992-2018. I vilken sport?

- a. Bob
- b. Curling
- c. Backhoppning

10. Vid vinterspelen 1964 belönades den italienske bobjärnan Eugenio Monti med en utmärkelse för visad sportslighet. Vilken OS-höjdare har namngivit nämnda utmärkelse

- a. Pierre de Coubertin
- b. Henri de Baillet-Latour
- c. J. Sigfrid Edström

11. I Lillehammer fick Tre Kronor kliva upp överst på prispallen efter finalryssen mot Kanada. Vilket lag blev

bronsmedaljörer?

- a. Ryssland
- b. Finland
- c. Tjeckien

12. I Pyeongchang 2018 blev Ester Ledecká historisk som den första kvinnan någonsin att ta guld i två olika sporter i samma OS. Sporterna i fråga var Super G och snowboardens parallellstorslalom. För vilket land tävlar Ester Ledecká?

- a. Slovakien
- b. Tjeckien
- c. Slovenien

13. I Sochi 2014 hade Sverige 25 sekunder upp till Tyskland och Finland inför sistasträckan i skidstafetten då Charlotte Kalla svarade för en makalös upphämtning. Vilka var de andra tre damerna i det segrande svenska laget?

- a. Ida Ingemarsdotter, Emma Wikén och Anna Haag
- b. Anna Olsson, Emma Wikén och Magdalena Pajala
- c. Britta Norgren, Stina Nilsson och Hanna Falk

14. Tanja Poutiainen blev historisk vid OS i Turin 2006. Vad var det hon gjorde?

- a. Tog Finlands första OS-medalj i alpint
- b. Tog Finlands första OS-medalj i konståkning
- c. Tog Finlands första OS-medalj i rodel

RÄTT RAD: c-b-a c-b-c b-a-c a-b-b b-a-a

Den olympiska familjen

Tommy Wahlsten

Jubilarer i januari - mars 2022

1 jan: Ann-Sofi Pettersson-Colling (nu Colling-Saltin) i Stockholm fyller 90 år. Ann-Sofie är född i Stockholm 1932 och hon tävlade i gymnastik för Stockholms Studenters IF när hon var med 1952 i Helsingfors och 1956 i Melbourne. 1952 var hon, tillsammans med Karin Lindberg, Evy Berggren, Gun Röring, Göta Pettersson, Ingrid Sandahl, Hjärdis Nordin och Vanja Blomberg, med och tog guld i grupp-gymnastik med handredskap. Individuellt kom Ann-Sofi (nu med Colling som efternamn) på plats 44 och ingick då i lagtävlingen där Sverige kom 4:a. 1956 kom gruppen, nu en sextett, tvåa efter Ungern. Övriga i gruppen var Eva Rönström, Doris Hedberg, Maud Karlén samt Evy Berggren och Karin Lindberg, som också var med 1952. Hjärdis Nordin var med som reserv och var också fanbärare vid prisceremonin och Vanja var med som truppledare. Ann-Sofi tog också brons i hopp

samt ingick i laget som blev 8:a. Ann-Sofis individuella placering i allroundtävlingen (bom, barr, hopp och fristående) var nu 31:a.

Bonusinfo från Olympiaboken: En förgrundsgestalt i 1950-talets svenska damgymnastik är Ann-Sofi Pettersson-Colling. "Fia" är exempelvis enda svenska att erövra en individuell OS-medalj. Den bedriften stod "Fia" för i hopp-tävlingen 1956, där svenskans 18,733 räckte till delat brons med Ungerns Olga Tass. Guld till legendariska Larisa Latynina, Sovjet, 18,833; silver till Tamara Manina, också Sovjet, 18,800. Ann-Sofis finaste olympiska medaljer togs dock i grupp med handredskap, där regerande världsmästaren Sverige 1952 också blev olympisk mästare före Sovjet och Ungern. 1956 blev ungerskorna för svåra, men silvret var vackert så för de samspelta svenskorna som elegant arbetade med sina röda bollar. Ann-Sofis VM-resultat understryker hennes fina förmåga i de stora tävlingarna. Förutom VM-guld i lag och grupp med handredskap 1950, samt brons i grupp med handredskap 1954, tog "Fia" guld i ringar 1950 och i hopp 1954. Det blev också silver i mångkamp 1950. SM-guld sammanlagt 1951, 52, 53, 54, 55, 56, 57 och 58. Årets idrottskvinna 1955. Idrottsbegåvningen vann också med FFF två SM-guld i florett, lag, 1960 och 61. Efter elitkarriären utbildade sig Ann-Sofi till läkare

och gifte sig med idrottsforskaren Bengt Saltin.

1 jan: Sven Nylander i Limhamn fyller 60 år. Sven, som är född i Varberg 1962, tävlade för IF Göta, Karlstad, när han 1984 i Los Angeles var med på 400 m häck. 22-årige Sven med nr 810 på tröjan gick till final i Memorial Coliseum och kom där 4:a på 48,97. Edwin Moses, USA, vann på 47,75 före landsmannen Danny Harris (48,13) och västtysken Harald Schmid (48,19). Sven vann sitt försöksheat på 49,88 och i semifinalen kom han tvåa efter Harris på 49,03 men före Schmid (49,04). 1988 i Seoul var Sven också på plats men en sjuk mage satte stopp för start i försöksheatet.

1992 i Barcelona tävlade Sven för Malmö AI och vann då sitt försöksheat på 49,49. I semifinal II blev han störd av en omkullsprungen häck (Matete från Zambia som låg före rev Svens sista

häck) och kom 6:a på 49,49. Niklas Wallenlind tog sig här till final från semi i där han kom trea på 48,35, nytt SR. I finalen kom Niklas femma på 48,63. Matete diskades men det hjälpte ju inte Sven till final. 1996 i Atlanta med nr 2254 på tröjan var Sven tvåa i försöksheat (49,54) och i semifinal (48,21) slagen av amerikanerna Calvin Davis resp. Derrick Adkins. I finalen som Adkins vann på 47,54 kom Sven åter 4:a på nytt SR 47,98 – endast 2/100 (16 cm) efter Davis. Även nu var Samuel Matete från Zambia otursman för Sven – Samuel tog nämligen silvermedaljen på 47,78

6 jan: Solveig Egman-Andersson i Arvika, där hon också är född 1942, fyller 80 år. Solveig tävlade i gymnastik för Arvika Gymnastikförening och var med i tre OS 1960-68. I Rom 1960 kom hon 66:a individuellt (av 114 startande !) och hon ingick också i lagtävlingen där Sverige blev 11:a. Solveig lyckades bäst i hopp där hon blev 25:a. I det svenska laget ingick Ewa Rydell (f. 42, se 26 februari nedan), Lena Adler (f. 41), Gerola Lindahl (f. 43), Monica Elfvin (f. 38) och Ulla Lindström (f. 43). 1964 i Tokyo var Solveig 40:e individuellt (av 86 startande) i mångkampen och ingick i laget som kom 8:a där Ewa, Gerola och Ulla var kvar från Rom-laget 1960. Nya var Anne-Marie Lambert (f. 45) och Marie Lundqvist (f. 47, se 21 februari nedan). Även nu gick det bäst i hopp – Solveig var bästa svenska på plats 23. 1968 i Mexico City hade Solveig även lagt till namnet Andersson och även i detta OS var hopp Solveigs bästa gren – 42:a. Sammanlagt blev placeringen 59:a av 101 startande. Larysa Latynina, Sovjet, vann sammanlagt 1960 och Vera Caslavskaja, Tjeckoslovakien 1964 och 1968.

10 jan: Karl-Ivar Andersson i Varberg fyller 90 år. Han är född 1932 i Gryteryd (drygt två mil

sydväst om Smålandsstenar) och tävlade i cykel för Burseryds IF när han var med i Melbourne 1956 där han kom på 17:e plats på 5.23.50 i landsvägsloppet. Efter tumult i starten då oanmälda irländare fick bortforslas med polishjälp körde de 88 godkända 11 varv på 17 km. Ercole Baldini gick loss på nionde varvet och vann med två minuter på 5.21.17. Hälften av åkarna bröt. Karl-Ivar ingick också i laget som kom 5:a (16.12.14) och de övriga var Lasse Nordvall (10:a ind på 5.23.40 trots punktering), Roland Ströhm (20:e på 5.24.44). Gunnar Göransson var fjärde svensk i loppet – kom 31:a på 5.30.45 efter en vurpa. Frankrike vann lagtävlingen på 16.10.36.

11 jan: Jan Staaf i Svärtinge fyller 60 år. Jan är född 1962 i Hallstahammar och tävlade i gång för Enhörna IF när han var med i Seoul 1988 och i Atlanta 1996. I Seoul kom Jan på plats 30 (av 53 startande) på 20 km (1.24.59). Vann gjorde tjecken Pribilinec på 1.19.57. Erling Andersen, Norge blev bäste nordbo (22:a på 1.23.30) och Stefan Johansson bäste svensk (25:a på 1.23.51). 50 km vanns av Ivanenko, Sovjet, och Jan liksom Erling bröt. Bo Gustafsson kom 7:a och Stefan 20:e. 1996 tävlade Jan bara på 20 km och han fick nu exakt samma placering som åtta år tidigare – 30:e på 1.25.32 – nu bland 60 startande. 22-åriga Jefferson Perez från Cuenca i Ecuador tog landets första medalj någonsin i OS då han vann på 1.20.07. Han beskrev livfullt sina upplevelser: "När jag tog ledningen med kilometern kvar kände jag mig mycket trött, som om jag var halvt medvetslös. Jag kände mig som i en dröm. Sedan tänkte jag att det här är min dröm. Jag måste satsa även om jag skulle dö". Jefferson var Ecuadors ende OS-medaljör – han har dock utökat skörden med ett silver på samma distans – 12 år senare i Beijing – nu fick landet även två

guld i Tokyo 2021 (cykel och tyngdlyftning).

12 jan: Gunde Svan i Vansbro fyller 60 år. Han är född 1962 i Skamhed (Vansbro) och tävlade för Dala-Järna IK och har totalt gjort sex individuella starter i OS. 15, 30 och 50 km i Sarajevo 1984 och d:o i Calgary 1988. Placeringarna 1:a – 3:a – 2:a resp. 13:e – 10:e och 1:a tillsammans med två guld i stafett gör Gunde till en av Sverige främsta olympier.

Bonusinfo från Olympiaboken: Gunde deltog i åtta olympiska lopp och tog medalj i sex av dessa, han var perfektionisten personifierad. Inte minst inom kosten och att ha professionell servicehjälp. Den österrikiske servicemannen Ferry Grill fanns ständigt vid hans sida. I VM vann han sju guld, två silver och ett brons samt att han vann den totala Världscupen fem gånger. Totalt tog han 12 individuella SM-guld och ytterligare fyra i stafett, samt erhöll Bragdguldet 1984. Senare blev han betydligt mer känd som ledare än som skidåkare, inte minst som ledare av det populära TV-programmet "Fångarna på Fortet". Han var

också programledare för "Ingen-ting är omöjligt" och "Bingolot-to". 2008, när skidlandslaget befann sig i en liten svacka ett par år inför OS i Vancouver, anställdes Gunde som sportchef och resultaten vände ganska snabbt.

Han hade ständigt något nytt på gång, en av de stora succéerna är de ombyggda lokstallarna i Vansbro där konferensdeltagare skockas för att lära sig att ingenting är omöjligt om man har den rätta motivationen. När man skall välja ut något av alla Gundes kanonlopp så är det närmast omöjligt. Frågan är om alla inte blev mest förvånade över hans tremilsguld i VM 1991, under Svans sista säsong. Resultaten strax innan var inte så överväldigande. Men som han övertygade i de stora kejsarslaget med tvåan Vladimir Smirnov och trean Vegard Ulvang. Lägg därtill att det blev silver på 15 och 50 km och i stafett.

Givetvis är också hans insats i Sarajevo-OS oförglömlig. En förtvivlad Gunde stod på en balkong i Sarajevo natten före OS-tremilen och vrålade rakt ut i vinternatten: "SLUTA SNÖA".

Men snön vräkte ned, det skulle bli långt ifrån något dröm-före för Gunde Svan. Men han rev och slet sig närmast svimfärdig in i mål till en bronsmedalj. Ett par dagar senare vinner han OS-guldet på 15 km, gör en heroisk slutsträcka mot Sovjets skidkung Nikolaj Zimjatov i stafetten, ramlar i sista utförsbacken i ledning, reser sig och behåller kylan och håller undan.

Sedan kom då den historiska femmiltsduellen mot Thomas Wassberg, 4,9 sekunder till Wassbergs fördel. Visst kan vi förlåta Gunde några av hans ilska kommentarer efter loppet, de var mänskliga. Men Gunde kopierade sin idol Sixten Jernbergs bedrift från OS i Cortina 1956. Medalj på alla distanser. Fyra medaljer av fyra möjliga.

Liksom många andra

skidåkare hittade Gunde sin kommande hustru i skidspåren. Marie Johansson från Furudal var klasskamrat vid skidgymnasiet i Torsby.

Gunde var faktiskt inte 30 år fyllda då han senvintern 1991 beslöt att avsluta sin karriär. Han var osäker om beslutet var riktigt, men serviceman Grill stöttade hans planer. Vad hade Gunde att vinna på att fortsätta när han vunnit allt? Varför inte sluta när man är på topp? KÄLLA: Olympiaboken

13 jan: Peter Sundelin i Salt-sjöbaden fyller 75 år. Peter är född i Nacka 1947 och tävlade i segling för KSSS i Stockholm när han var med i fyra raka OS 1968-1980. 1968 i seglingarna i vatten utanför Acapulco vann Peter tillsammans med sina äldre bröder Ulf (f.1943) och Jörgen (f.1945 och ordinarie rorsman men bröderna delade tidvis på den sysslan) guld i 5,5 – metersklassen. I specialritade splitternya båten Wasa IV (med nr S51 på seglen) – bekostad av konsortiet Wallenberg/Salén vann de guldet överlägset efter serien 4-1-1-1-5-1-1 i de sju seglingarna. Då det var sista gången 5,5-an var med i OS fick bröderna byta till Drakbåt i OS-seglingarna utanför Kiel 1972. Med den ojämnna serien 3-20-3-16-13-9 i varmt väder med lätta brisar blev slutplaceringen 6:a. Australien vann före Östtyskland. 1976 i sjön Lake Ontario seglade

Peter och Jörgen i solingklas-sen tillsammans med kusinen Stefan Sundelin (1936-2003). Placeringen i det jämna fältet blev 9:a – inte långt från medalj. Om Peters OS-segling 1980 - se Håkan Lindström (gast) den 21 mars här nedan. **Bonusin-fo från Olympiaboken:** Yngst i brödratrion från Skuru (Nacka) men blev den meste olym-piern av de tre – fyra spel hann Peter med. Fullträffen i vattnen utanför Acapulco kunde aldrig upprepas, men minnena från 1968 är outplånliga. I en intervju i Aftonbladet sa Peter bland annat: "Föreställ dig prisutdelningen, att ta emot ett OS-guld och dela ögonblicket med sina syskon. Idrott blir inte mycket större än så, varken idrottsligt eller känslomässigt. Det är ett minne som ingen kan ta ifrån mig". Peter var den fysiskt starkaste i trion. Hans uppgift var vanligtvis att sköta spinnakern. Precis som Jörgen spelade Peter div. II-ishockey för Skuru IK.

17 jan: Lars Mattsson i Timrå fyller 90 år. Lars är född i Malmberget 1932 och tävlade i utförsåkning för Malmbergets AIF när han var med i störtlopps-tävlingen i Cortina 1956. Lars kom 32:a i den 3461 meter långa banan i Tofana. 15 portar passerades och fallhöjden var 902 meter. Österrikes suverän Toni Sailer vann med 3,5 sekunder. Av 75 startande fullföljde 47 åkare. 25 graders kyla och storm gjorde den isiga banan farlig i överkant. Japanske slalomtvåan Igaya betecknade störtloppet som "hakariri med anlopp" som för hans del slutade med lång sjukhusvis-telse. Lars kom i mål på 3.50,4 – nästan minuten efter Sailer. Lars slog dock bland andra mannen från Lichtenstein med OS-histori-ens längsta namn, Max Emanuel Maria Alexander Vicot Bruno de la Santissima Trinidad y Todos los Santos von Hohenlohe Langen-burg, som hade tiden 5.15,8 och greken Khristos Papageorgiou

som kom i mål efter 8 minuter och tre sekunder. Stig Sollander var 10:e på 3.05,4.

17 jan: Åke Call (eg. Kall) i Motala , där han också är född 1942, fyller 80 år. Åke tävlade för Motala Jaktkyttar och sköt lerduvor i klassen skeet i Montreal 1976. Av 200 duvor träffade han 189 (25+23+24+22+23+24+23+25) och det gav placering 30 av 68 startande. Tjecken Josef Panacek vann på 198 träff. Anders Carlsson kom på plats 14 med 191 träffar.

17 jan: Per-Olov (Olof) Richardsson i Undersåker, där han också är född 1942, fyller 80 år. Han tävlade i utförsåkning för Edsåsdalens SLK (liksom Undersåker i Åre kommun) och var med i Grenoble 1968 i störtlopp och slalom. Störtloppet som blev uppskjutet en dag på grund av dimma, vanns av fransmannen Jean-Claude Killy på 1.59,85 (banans längd var 2890 meter och fallhöjden var 840 m). Per-Olovs tid var 2.09,83, drygt fyra sekunder efter Rune Lindström som kom 29:a. Av 86 startande kom 73 i mål. I slalom var det kval för de 102 anmälda för att halvera startfältet i finalen. Per-Olov klarade kvalet och låg efter första åket på 28:e plats men han diskades i andra och samma öde drabbade även Olle Rolén (22:a i första) och Bengt-Erik Grahn (3:a i första). Nu var det endast Rune Lindström som klarade båda åken och han kom 11:a, två sekunder efter segrande Killy. Per-Olov är pappa till Richard, f. 1974, som åkt snowboard i tre raka OS 1998-2006 och som 2002 i Salt Lake City tog silver i parallellstorslalom.

24 jan: Antonina Ordina i Karlstad fyller 60 år. Antonina, född i Naryan-Mar, Ryssland 1962, blev svensk medborgare 1994 och gjorde åtta individuella starter i två OS 1994 och

1998. På 5 km, jakt (5 km klas-siskt +10 km fristil), 15 och 30 km blev placeringarna 10-9-7-11 resp. 24-19-19-11. Ryskan Jegorova x 2 och italienskan di Centa x 2 vann gulden i Lillehammer, ryskorna Lazutina x 2, Danilova och Tjepalova i Nagano och Antonina var bäst av svenskorna på samtliga åtta distanser. Hotell Marukin i Haku-ba, där de svenska långdåkarna bodde 1998, var rena sjukstugan och alla drabbades mer eller mindre av japanskt virus i form av feber, huvudvärk, ont i kroppen och hosta. Antonina tävlade för SK Tegnåspojkarna, Granö (Vindelns kommun) när hon tävlade i OS och hon var också med i stafettlagen som kom 6:a 1994 med Anna Frithioff, Marie-Helene Östlund (Westin) och Anna-Lena Fritzon samt 8:a 1998 med Anette Fanqvist, Magdalena Forsberg och Karin Säterkvist. Ryssland vann båda gångerna.

25 jan: Ulrika Hedin-Sänemyr i Ängelholm fyller 70 år. Ulrika som är född 1952 i Fagersta representerade Helsingborgs FRK och tävlade i banhoppning på hästen Lipton när hon var med i Barcelona 1992. Hon kom 36:a individuellt (av 86 startande) på 20,5 fel och ingick i Sveriges lag som kom 8:a bland 19 startande nationer. I laget deltog också Peter Eriksson (på Moritz) och Maria Gretzer (på Marcoville) samt även Henrik Lannér (på Cantadou) vars resultat dock inte ingick i Sveriges slutpoäng 37 fel. Tysken Ludger Beerbaum på hästen Classic Touch vann guldet individuellt och Nederländerna lagguldet (12 fel) före Österrike (16,75 fel). Noterbart är där att Österrikes Boris Boor på Love Me Tender fick silvermedalj i lag trots serien: utesluten och bröt (i kval), utesluten och, bröt (i lagtävlingen).

26 jan: Michael Koch i Kungälv fyller 80 år. Michael är född i Uddevalla 1942 och representerade

Redbergslids IK när han var med i handboll i 1972 där Sverige kom 8:a. Michael spelade med i fem av Sveriges sex matcher, mot Polen i Ulm (13-13), Sovjet i Göppingen (11-11), Danmark i Böblingen (16-10) samt i München mot Tjeckoslovakien (12-15), Östtyskland (11-14) och Ungern (19-18). Michael gjorde 2 mål mot Polen samt vardera ett mot Danmark och Ungern och stod över matchen mot Östtyskland.

31 jan: Evy Palm i Lidköping, där hon också är född 1942, fyller 80 år. Evy tävlade för Mölndals AIK när hon som 46-åring sprang den andra OS-maran för kvinnor, i Seoul 1988. Av 69 startande kom Evy 24:a på tiden 2.34,41. Vann gjorde Rosa Mota från Portugal på 2.25,40. Evy var inte äldst i maratonloppet. Lourdes Klitzkie från Guam var nästan exakt två år äldre (född 2 februari 1940) men hon kom i mål 50 minuter efter Evy – 63:a på 3.25,32. Evy var f.ö bästa nordbo då norskan Grete Waitz, OS-två 1984, tvingades bryta. Sissel Grottenberg var därför enda norska i mål (36:a på 2.38,17) och finskorna Toivonen-Jousima och Keskitalo sprang båda in på tiden 2.43.

1 febr: Håkan Holmgren i Mel-lerud fyller 80 år. Håkan är född i Borlänge 1942 men tävlade i skridsko för Södermalms IK när han var med i Grenoble 1968 på 500 m. Förutsättningarna var goda, 7 minus och vindstilla. 24 par innebar 48 deltagare från 16 nationer. Hasse Börjes åkte i första par på 41,2 vilket räckte till delad 15:e plats med Heike Hedlund (se 15 mars nedan). Manne Lavås åkte på 41,8 och blev 24:a men allra bäst av svenskarna åkte Håkan som kom på en delad 8:e-plats på 40,8. Norges Magne Thomassen tog silver (delat med vinnaren från 1964, Mc Dermott, USA) på 40,5 och vann gjorde västtysken Erhard Keller på 40,3.

6 febr: Gunilla Lundberg (nu Rasmuson) i Vallentuna fyller 65 år. Hon är född i Umeå 1957 och tävlade i simning för Borlänge SS när hon var med i Montreal 1976 i fyra grenar. På 200 m frisim blev Gunilla och Pia Mårtensson utslagna i försöken på 2.09,51 resp 2.09,85 och fick placeringar 24:a och 25:a. För final fordrades en tid på 2.03. Östtyskan Kornelia Ender vann guld på 1.59,26. På 100 m rygg gick de 16 bästa till semifinal men Gunillas tid i försöken, 1.07,73, räckte bara till en 25:e-plats. Guld vanns av östtyskan Ulrike Richter på 1.01,83. I lagkapen 4x100 m medley kom Sverige 10:a (4.29,46) av 17 startande. Gunilla simmade ryggsim (startsträckan) och de övriga i laget var Anette Fredriksson (bröstsimsim), Gunilla Andersson (fjärilsim) och Ylva Persson (frisim). Östtyskland med Richter, Anke, Pollack och Ender, vann finalen på 4.07,95 – nästan sju sekunder före USA. På 4x100 m fritt var Gunilla med på 3:e-sträckan i försöken där Sverige tog sig till final på tiden 3.57,48. I laget simmade också Pia Mårtensson, Ylva Persson och Ida Hansson. I finalen, där Gunilla ersattes av Diana Ols-

son, kom Sverige 7:a på 3.57,25. USA, med Shirley Babashoff på sista sträckan, vann på 3.44,82 – nytt VR. Noterbart: OS i Tokyo 2021 vann Australien på 3.29,65 –nytt VR.

10 febr: Glen Christiansen i Hamburg fyller 65 år. Han är född i Göteborg 1957 och tävlade där i simning för GKKN (Göteborgs Kappsimningsklubb Najaden) när han var med i OS i Moskva 1980. Glen kom trea i första försökheatet (av tre) på 200 m bröstsim och besegrade där Peter Evans (Australien), Gustavo Torrijos (Spanien) och Albert Boonstra (Holland). Glen kom 11:a (av 20 startande) med tiden 2.26,0 och det hade behövts knappt tre sekunders bättre tid för att nå final. Finalen vanns av Sovjets Robertoas Zjupa (född i Litauen och med Zalgiris Vilnius som klubb) på 2.15,85. Peter Berggren kom 7:a i finalen på 2.21,65.

11 febr: Tore Gustafsson bosatt i USA fyller 60 år. Han är född i Göteborg 1962. Tore kastade slägga i tre OS 1988-1996. I Seoul 1988 och Barcelona 1992 representerade han Mölndals AIK och i Atlanta 1996 Rånäs 4H, Rimbo. Placeringarna blev 11:a på 74.24 (1988), 15:e på 73.52 (ej i final 1992) resp. 30:e på 71.02 (ej i final 1996). Tores 12 OS-kast gav följande resultat: 72.90 – 73.14 – 76.44 (i kval) – 74.24

– 73.32 – övertramp; 73.52 – öt – 71.92; 70,36 – 71.02 – öt. Vann guldten gjorde ryssarna Litvinov (84.80), Abduvaliyev (82.54) resp. ungraren Balazs Kiss (81.24).

14 febr: Thomas Persson i Ödåkra fyller 75 år. Han är född i Helsingborg 1947 och spelade handboll för IFK Kristianstad när han var med i landslaget som kom 7:a 1972 i München. Thomas (med nr 13 på tröja och byxor) deltog i fyra av de sex matcherna och gjorde sex mål, varav fem i fint offensivt spel i avslutningsmatchen om plats 7 mot Ungern. Här de fyra matcherna: Polen (i Ulm 13-13), Sovjet (i Göttingen 11-11), Östtyskland (i München 11-14, 1 mål) samt mot Ungern (i München 19-18, 5 mål). Sveriges övriga matcher: Danmark (i Böblingen 16-10) och Tjeckoslovakien (i München 12-15). Jugoslavien vann guldten efter vinst mot Tjeckoslovakien i finalen med 21-16 – en finalmatch som inte dömdes av Leif "Loket" Olsson. "Loket" dömdes tillsammans med Hans Carlsson den så kallade "moraliska finalen" i ena semifinalgruppen – den mellan Jugoslavien och Rumänien (14-13).

19 febr: Per-Olof Karlsson i Malmö fyller 80 år. Han är född 1942 i Örebro och tävlade för Rastaflojtillen, Stockholm, när han seglade starbåt i Rom 1960. Klubbkamraten Sune Carlsson, som fyllde 90 år den 21 december (se SOF-Bulletinen nr 3/2021), var rorsman och i båten Mari kom de 10:a. Vann gjorde Sovjet med Timir Pinegin som rorsman och Fedor Sjutkov som gast i båten Tornado. 26 båt- tar kom till start i Neapelbukten under Vesuvius mäktiga silhuetten den 29 augusti. Här den jämna placeringsserien för Mari: 8-8-12-11-10-9-12. Sammanlagd tid i sju seglingarna var 18 timmar, 21 minuter och 4 sek.

OBS: Uppgiften i Brunnhages

OS-bok 1960 om att Sune och Per-Olof var bröder har visat sig felaktig. Fakta är att Per-Olof är son till Hjalmar Karlsson (guld i 5,5 m-klassen i Melbourne 1956) och bror till Arne Karlsson (silver i 5,5 m-klassen i Tokyo 1964).

19 febr: Jan Dahlgren i Brandbergen fyller 75 år. Jan är född 1947 i Stockholm och tävlade i höjdhopp för Österhaninge IF när han var med i München 1972 där han kom 11:a på 2,15. Av 40 startande klarade 19 man kvalgränsen 2,15 och Jan tog alla höjder han hoppade på i första försöket (2,00-2,06-2,09-2,12 och 2,15). Bland de utslagna på 2,12 fanns amerikanerna Dunn och Jourdan och tjecken Moravec (slovak från Bratislava) som hoppat 2,20 tidigare. Finalen, som innehöll sammanlagt 143 hopp, blev en maratonföreställning (lägg till att 1500 m och 5000 m avgjordes under tiden samt att maratonlöparna kom i mål). 14 man tog sig över 2,15 – däribland Jan som tog 2,05 i första och 2,10 och 2,15 i andra. Jan som tidigare under året klarat 2,22 var en av många som föll bort på 2,18 – endast fem hoppare klarade den höjden. Vann till slut gjorde Juri Tarmak, Sovjet (född i Tallinn, Estland), på 2,23 före östtysken Stefan Junge och amerikanen Dwight Stones, båda 2,21.

19 febr: Ingvar Hansson i Västra Frölunda fyller 75 år. Han är född 1947 i Göteborg och representerade GKSS i segling när han var med i München 1972 och i Montreal 1976 – båda gångerna tillsammans med John Albrechtson (1936-85). 1972 i seglingarna i Kiel var Ingvar gast i nya klassen Tempest - en tvåmans kölbåt. John och Ingvar hade god hand med vindarna och lyckades hitta rätt väg i de flesta av seglingarna. Delresultaten 2-7-8-5-11-3-6 gav till slut en 4:e-plats. Vann guldte gjorde Sovjets Mankin/Dyrdyra.

Om parets seglingar i samma klass 1976 läs här i Bonusinfo från Olympiaboken: Bjässige (200 cm lång och 96 kg tung) gästen Ingvar bildade 1976 tillsammans med rutinerade rorsmannen John svenskt guldpår. Göteborgarna var med "Virrvarr" närmast oslagbara i hård vind. Och hård vind var precis vad de flesta seglingarna under OS 1976 utkämpades under. Nu vann svenskarna överlägset. Men deras svit under åren 1975-77: VM-silver, seger i för-OS, EM-guld, OS-guld och VM-guld talar för att Albrechtson/Hansson och "Virrvarr" säkert varit att räkna med i guldstriden oavsett värdtyp.

21 febr: Marie Lundqvist (nu Björk) i Västerås fyller 75 år. Hon är född där 1947 och tävlade i gymnastik för Västerås GF när hon var med i tre raka OS, Tokyo 1964, Mexico City 1968 och i München 1972. I Tokyo kom Marie 39:a av 86 startande och blev bästa svenska och i lagtävlingen kom Sverige 8:a. Övriga i laget – se Solveig Egman, 6 jan ovan. I Mexico City kom Marie 48:a av 101 startande och hon var bäst av de tre svenskorna, förutom då Marie och Solveig (59:a) deltog Marie Holm (58:a). I München kom Marie, nu med efternamnet Lundqvist-Björk, 69:a av 118 startande. Marie var Sveriges enda representant i gymnastik i OS 1972.

23 febr: Erik Duvander bosatt i USA fyller 60 år. Erik är född i Chicago 1962 och tävlade för Rancho RK, Svedala, när han var med i fälttävlan i Barcelona 1992. På hästen Saucy Gift kom han 57:a (av 82 startande varav 20 bröt tävlingen) efter ett fall i terrängritten där placeringen blev 66:a. I den inledande dagens dressyr var Erik 24:a och i den avslutande banhoppningen 39:a. Ekipaget ingick också i det svenska laget som kom 11:a. Övriga i laget var Peder Fredricson på Hilly Trip (14:e individuellt) och Anna Hermann på Malacky (43:a). Matthew Ryan vann individuellt på Kibah Tic Toc och hans Australien vann också lagtävlingen.

25 febr: Torbjörn Taxén i Uppsala, där han också är född 1952, fyller 70 år. Han spelade basket med KFUK-KFUM:s IK i Uppsala när han var med i Moskva 1980. Sverige kom där 10:a. Torbjörn spelade med i Sveriges samtliga sju matcher och gjorde 63 poäng – 14 mindre än Leif Yttergren som tillsammans med Roland Rahm var poängbäst med 77. Här resultaten: Italien 77-92, Kuba 59-71, Australien 55-64, Senegal 70-64, Tjeckoslovakien 61-83, Indien 119-63 och Polen 70-67.

26 febr: Ewa Rydell (nu Orrensjö) i Torslanda, född 1942 i Göteborg, fyller 80 år. Ewa, dotter till fotbollslegendaren Sven Rydell (var med i det svenska bronslaget i Paris 1924), tävlade i gymnastik för GF Juno i Göteborg och var med i Rom 1960 och Tokyo 1964. Ewa blev bäst av de sex svenskorna i Rom i mångkampen med placering 29:a (av 124 startande). I hopp kom Ewa på 15:e plats. I Tokyo kom Ewa på plats 42:a (86 startande) och hon ingick också i lagen som blev 11:a resp. 8:a. Se även Solveig Egman – 6 januari ovan. **Bonus:** Ewa blev europamästarinna på bom 1963 och hon vann NM

två gånger, 1961 och 1963. Hon har varit domare i fem OS 1972, -80, -84, -88 och -92 och har varit domare i fyra VM och har erhållit Internationell Gymnastikförbundets hedersplakett för sina insatser.

26 febr: Jan Nilsson i Borlänge fyller 75 år. Jan är född 1947 i Hammarstrand och tävlade där i rodol för Arta BK när han var med i Grenoble 1968. I den 1000 meter långa backen (fallhöjd 110 m) i Villard-de-Lans (3,5 mil från Grenoble) åkte han i dubbelklassen tillsammans med Ivar Bjare (1943-95) och placeringen blev 13:e (tiden 1.41,56 på de två åken) av 14 startande källkar. Segrade gjorde östtyskarna Bonsack/Köhler på tiden 1.35,85. Jan tävlade också i singelklassen och där kom han 23:a av 50 startande (Ivar kom 32:a, 3.02,80) med sammanlagda tiden 2.57,91 på de tre åken (åk fyra blev inställt p g a blidväder). Vann guldet gjorde Manfred Schmid med tiden 2.52,48.

28 febr: Vivi-Anne Wassdahl på Frösön fyller 90 år. Vivi-Anne, som är född 1932 i Stockholm, tävlade för Östersund-Frösö SLK när hon var med i samtliga tre alpina grenarna i Cortina 1956. Hon lyckades bäst i slalom där hon kom 28:a. Banan hade 41 portar, mätte 456 m med en fallhöjd på 175 m och det tunna snötäcket höll bara för de första i startlistan. Svenskor-

na, förutom Vivi-Anne, även Eivor Berglund och Ingrid Englund hade startnummer 28, 31, 39 av 48 startande. Av svenskorna var det bara Vivi-Anne som kom i mål, 30 sekunder efter René Colliard (startnr 1) från Schweiz som också vann andra åket. Vivi-Anne fick dessutom enligt dåvarande regler fem sekunders tillägg för en missad port. I andra åket gick det mycket bättre och Vivi-Anne hade där åttonde tid (59,6), endast 2,9 sek efter Colliard och slog där bl.a. Sidorova från Sovjet som tog bronsmedaljen. Noterbart här också framgångarna för Norge som hade fyra åkare bland de 13 främsta, Björnbakken, Sandvik, Niskin och Jörgensen. I storslalom kom Vivi 31:a (2.06,4), 10 sekunder efter segrande tyskan Reichert. I störtloppet blev placeringen 42:a och där vann Berthod, Schweiz.

2 mars: Peter Andersson i Stockholm fyller 60 år. Peter, som är född i Stockholm 1962, representerade Björklöven när han var med i ishockeyturneringen 1988 i Calgary och 1992 i Albertville. Peter spelade back i samtliga 16 matcher och var med om nio segrar, fem oavgjorda och endast två förluster, mot Sovjet 1988 och Tjeckoslovakien 1992. Peter gjorde två mål i Calgary (mot Frankrike och Tjeckoslovakien) där Tre Kronor erövrade bronset och ett mål i Albertville (mot Tyskland) där Sverige kom 5:a. Sovjet vann båda gångerna, 1992 under beteckningen EUN (samtliga spelare från Ryssland utom en, Zjitnik, född i Ukraina. Förutom de tre målen för Peter så svarade han också för fyra assist (2+2).

Bonusinfo från Olympiaboken: En fysiskt stark, robust och klok back, bäst i defensiven. Andersson slog igenom i Timrå IK men enda elitserieklubben var Björklöven (220 matcher och 31 mål). 1983-86 spelade Peter i NHL, främst i Washington Capitals

(160/9), men även 12 matcher (1 mål) för Quebec Nordiques. Totalt 93 tävlingsmatcher i Tre Kronor (9 mål) och 104 övriga landskamper (14).

Peter Andersson var med om att vinna VM-guld 1987 och är på så sätt också vinnare av Svenska Dagbladets guldmedalj. Samma år vanns SM med Björklöven. 1989/90 proffs i Schweiz (Kloten och Zug).

6 mars: Benny Östlund i Borlänge fyller 70 år. Benny, som är född i Mockfjärd 1952, tävlade för Gagnef-Mockfjärds PSK när han var med och sköt frispistol i Seoul 1988. Placeringen blev 14:e på 557 poäng sedan en oturlig förstaserie endast givit 87. Övriga serier sköt Benny 93-95-93-94-95 ! Rumänen Babii vann guldet, tre poäng före Ragnar Skanåker. 1992 representerade Benny Dala-Floda PSF och med exakt samma poäng som 1988 kom han nu 15:e – även nu fyra poäng från att bli bland de åtta till finalserien på tio skott. I Barcelona deltog han också i klassen Luftpistol och där blev han delad 26:a (med bl.a. Skanåker) på 574 poäng. Blott 16-åriga vitryssen Lukatsjik vann frispistol (Skanåker tog brons) och kinesen Wang vann luftpistol (585 i grundomgången).

6 mars: Bengt Baron i Stockholm fyller 60 år. Bengt, som är född i Nacka 1962, simmade för SK Korrugal i

Finspång. **Bonus:** Som en blick från klar himmel slog en gånglig Finspångs-grabb ned i den olympiska simbassängen i Moskva 1980. Guldet på 100 m rygg, 56,53 sekunder, hade bragdstämpel och han var också ett hett namn i bragddiskussionen. Precis som träningskompisen Pär Arvidsson valde Bengt att kombinera studier med simning i Berkeley-universitetet i USA. Han blev efter hand allt mer all round och ingick i Sveriges bronslag på 4x100 m fritt i Los Angeles-OS 1984 och han tog även VM-brons i fjärlil i Guayaquil Ecuador 1982. Han simmade hem hela 32 SM-tecken. Bengt Baron var en alla tiders simtalang, rygg, fjärlil eller frisim. Han behärskade alla simsätten, han var lång, flytet och tekniken var av bästa märke. Efter USA-studier och avslutad simkarriär har Bengt blivit ett välkänt namn i företagskretsar. Han har haft flera befattningar i det svenska näringslivet och har bland annat varit vd för tidigare statliga Vin och Sprit och inom Leaf-koncernen. *KÅLLA: Olympiaboken.*

8 mars: Olle (Olof) Ferm i Sol-lentuna fyller 75 år. Han är född i Norrköping 1947 och tävlade för Norrköpings KK när han var med i simning i Tokyo 1964 och i Mexico City 1968. I Tokyo kom 17-åriga Olle trea i sitt försöksheat (starten blev i sista stund framflyttat en timma) på 400 m medley på tiden 5.10,5 då han besegrade bland andra Alex Alexander (Australien), Gudmundur Gislason (Island) och Hanno Vaahtoranta (Finland). Tiden gav placeringen 16 av 30 startande – det hade behövts en tid på i paritet med Olles årsbästa, 5.04,2, för att nå finalen. Finalen vanns av suveräne Dick Roth, USA, på världrekordet 4.45,4 – en förbättring med 3,2 sekunder av hans egna, satt i försöken. I Mexico City räckte Olles tid 5.18,9 till 26:e plats av 35 startande – finalen vanns av

Charlie Hickcox, USA, på 4.48,4. Hans Ljungberg hade 11:e bästa tid med 5.06,1. Olle simmade också den nya OS-distansen 200 m medley och kom där 33:a av 46 startande. Tiden för Olle var 2.27,5 -10 sekunder från finalplats. Hickcox vann finalen på 2.12,0. Olle simmade också lagkamp 4x200 m fritt och tillsammans med Ljungberg, Gunnar Larsson och Lester Eriksson nådde Sverige final som 7:a efter 8.10,9 i försöksheat. I finalen på ytterbanan gick det långsammare och tiden 8.12,1 innebar slutplacering 8:a. Olle simmade andra sträckan i försök på 2.04,9 men bytte i finalen med Gunnar Larsson till tredje sträckan och fick tiden 2.04,7. USA vann på 7.52,3 efter att Mark Spitz (tyngd av en fjärlifinal) "bara" simmat på 2.00,5 på tredje sträckan. Don Schollander avslutade på 1.54,6 och USA:s B-lag hade i försöken 8.05,1.

11 mars: Tord Andersson i Skanör fyller 80 år. Tord, som är född i Malmö 1942, tävlade för Malmö SS när han var med i simhopp 1968 i Mexico City. Efter ett lyckat hopp, två och en halv volt bakåt, låg Tord fyra i finalen men efter halvmissar i nionde och tionde hoppet slutade Tord 7:a på 151,50 – personligt poängrekord. Bernhard Wrightson, USA, vann på 170,15. I höga hopp från 10 meter låg Tord 8:a efter sju hopp men i finalserien för de 12 bästa tappade han placeringar

och slutade 11:a. Antalet startande var 35 och vann sitt första guld (av tre raka) i denna disciplin gjorde Klaus Dibiasi, Italien (född 1947 i Österrike). Pappa Karl Dibiasi tävlade i simhopp i OS 1936 i Berlin.

15 mars: Heike Hedlund i Lit, där han också är född 1942, fyller 80 år. Heike tävlade för IF Castor i Östersund och var med i skridsko i Innsbruck 1964 och i Grenoble 1968. Han körde kortaste distansen, 500 m, på isovalen som låg alldeles intill vinterspelens centrumarena Olympiastadion. Sveriges berömda ismakare Gösta Nilsson, som även fixade isen i Cortina 1956, såg till att förhållandena var de bästa i Innsbruck. Heike gjorde fina 41,0 vilket räckte till en sjundeplats bland 44 startande. Vann gjorde amerikanen Richard "Terry" Mc Dermott på 40,1 i 17:e paret när solen just tittat fram. Silverplatsen delade norrmannen Gjestvang med Sovjetåkarna Grisjin och Orlov. Övriga svenskar, Björn Lekman, Bo Ollander och Manne Lavås, kom på platserna 22, 27 och 29 med tiderna 42,1, 42,6 och 42,7. 1968 kom Heike på plats 15 på 41,2 och det räckte inte till att bli bäste svensk – Håkan Holmgren (se 1 febr ovan) kom 8:a på 40,8.

15 mars: Svante Granholm i Ytterby fyller 75 år. Han är född i Sundsvall 1947 och han hade Västra Frölunda IF som klubb när han var med 1968 i ishockeyturneringen i Grenoble där Sverige kom 4:a. Svante (i C-kedjan med tröja nr 17) spelade med i sex av de sju matcherna och gjorde ett mål – mot Finland då han gjorde 2-0 efter 22.35. Håkan Wickberg hade gjort 1-0 i första efter pass från Bert-Ola Nordlander (det står felaktigt i OS-boken, sid 44, att Svante gjorde det målet). Här Sveriges resultat: USA 4-3, Västtyskland 5-4 (spelade ej), Östtyskland 5-2, Finland 5-1,

Sovjet 2-3, Kanada 0-3 och Tjeckoslovakien 2-2. Sovjet med Anatolij Firsov som bäste mål-skytt (12 mål) vann guldet.

15 mars: Göran Johansson i Landvetter fyller 65 år. Han är född i Göteborg 1957 och tävlade i rodd för Mölndals RK när han var med i Moskva 1980, i klassen fyra utan styrman. I roddbassängen Krylatskoye i västra Moskva satt i den svenska båten från aktern räknat: Kent Larsson, Pär Hurtig, Jan Niklasson och Göran. De kom 5:a och sist i sitt försöksheat. I uppsamlingsheatet kom de 4:a med Kuba bakom och i B-finalen åter 4:a på 6.23,61 och återigen var Kuba efter. Frankrike vann B-finalen på 6.19,06 och Östtyskland A-finalen och guld på 6.08,17.

15 mars: Monica Rundqvist i Vårgårda, där hon också är född 1962, fyller 60 år. Monica tävlade i sportsskytte för FOK Borås när hon var med i Sydney 2000. I klassen luftpistol 10 m kom hon 11:a (bland 45 startande) på 381 poäng – två poäng från finalplats och i sportpistol/snabbpistol från 25 m blev placeringen 33:a på 567 poäng. Vann gjorde kinesiskan Luna Tao respektive bulgariskan Maria Grozdeva som med 0,5 poäng hindrade Tao att bli dubbel guldmedaljör i Cecil Park Shooting Centre där Sverige hade stora framgångar dessa dagar i september – Jonas Edman och Pia Hansson vann ju frigevär resp. lerduvor dubbeltrap.

16 mars: Nils Stefansson i Söderhamn fyller 65 år. Han är född 1957 i Timrå och tävlade för Djurgårdens IF när han 1984 i Sarajevo var med i tvåmans- och fyrmansbob. Tillsammans med 53-åriga klubbkamraten Carl-Erik "Jätten" Eriksson som styrman (i sitt sjätte och sista OS) blev det en 19:e plats (av 28 startande) för 26-åriga Nils i tvåmans på sammanlagda tiden 3.32,61 i de fyra åken. Östtysk-

land vann både guld och silver, andrabobben med Wolfgang Hoppe som styrman var först med 3.25,61. I fyrmansbobben tillkom Ulf Åkerblom och Tommy Johansson (sedemera Björnquist – också med i sommar-OS 1984 i Los Angeles på 400 m och 4x400 m) och de kom 21:a på tiden 3.27,07. Även här vann Östtyskland dubbelt, nu var det förstabobben som Wolfgang Hoppe styrde till seger med tiden 3.20,22.

20 mars: Ann-Margreth Frei - Käck (nu Frei - Hall) i Vail, Colorado, USA, fyller 80 år. Ann-Margreth, som är född i Kalmar 1942, tävlade i konståkning för IF Castor, Östersund, när hon var med i Innsbruck 1964. Av 30 startande låg Ann-Margreth, som då var bosatt i Schweiz, på plats 26 efter den obligatoriska figuråkningen men i den fria åkningen två dagar senare åkte hon upp sig och slutade sammanlagt på plats 21. Placeringen i fria åkningen blev så bra som 13 och en domare placerade henne som 7:a bl a före Peggy Fleming, USA (guldvinnare fyra år senare) efter 5,3 poäng för konstnärligt intryck och 5,6 i teknik. Vann gjorde Sjoukje Dijkstra, Nederländerna (landets första vinter-OS-guld), vars 54-åriga far Lou, som var med i OS 1936 i skridsko, omkom i en bilolycka bara två månader efter dotterns OS-triumf.

21 mars: Håkan Lindström i Stockholm (på Roddargatan !) fyller 70 år. Håkan, som är född i Luleå 1952, seglade för KSSS, Stockholm, när han var med i Moskva-OS 1980. Som gast i starbåten med OS-guldvinnaren från 1968, Peter Sundelin (se 13 januari här ovan), som rorsman blev det en 4:e plats i seglingarna i bukten utanför ett nybyggt seglingsstadion i Tallinn. Vann gjorde "hemmabåten" med Valentin Mankin som rorsman. Ukrainaren från Kiev

vann därmed sitt tredje OS-guld. I Österrikes silverbåt var Hubert Raudaschl rorsman i sitt femte raka OS – det skulle bli fyra spel till innan han slutade. Håkan och Peters delplaceringar var 6-5-5-1-5-7-2 och hade de båda inte missbedömt vindarna i ledning i femte seglingen hade det funnits stora möjligheter till brons – Italien var till slut endast åtta poäng före och tio hade Håkan/Peter hämtat in om man lyckats behålla ledningen denna dag den 27 juli.

24 mars: Miro Zalar i Karlskrona fyller 65 år. Miro är född i Ljubljana (Slovenien) 1957 och tävlade för KA2 IF i Karlskrona när han hoppade stav i Moskva 1980 och i Los Angeles 1984. I Moskva 1980 var kvalhöjden satt till 5,45 men då endast sju hoppare klarat 5,40 (däribland Miro) och fem klarat 5,35 avbröts kvalet. Bland de som försvarat märktes Finlands Antti Kalliomäki som några veckor innan OS satt nordiskt rekord med 5,66. Finalen blev fyra timmar lång och nio av de 12 klarade 5.45 eller mer. Miro stannade på 5.35 efter sammanlagt fem hopp, på 5,25-5,35-5,45 (2 missar) och 5,50 (1 miss) och blev 10:a. Polens Wladyslaw Kozakiewicz vann på nya världsrekordet 5,78. Till Los Angeles 1984 kom Miro till start med en skada han ådragit sig strax innan och han missade samtliga sina tre hopp på 5.30 i

kvalet - kvalgräns 5.45 men 5.30 räckte till final dit 14 hoppare tog sig. Guldet vanns av fransmanen Pierre Quinon på 5,75.

24 mars: Carina Gustavsson (nu Wilgotson) i Borås fyller 60 år. Carina född i Ängelholm 1962 och tävlade i rodd för Öresjö Seglingssällskap (!), Borås, när hon var med i Los Angeles 1984 och i Seoul 1988. I klassen dubbelsculler 1000 m med Marie Carlsson (f. 1958), Mölndals RK, kom de båda fyra i finalen i Lake Casitas med tiden 3.30.79- bästa svenska roddinsats 1984. Vann gjorde Rumänien (3.26,75) före Holland (3.29,13). 1988 hade Carina sällskap med Maria Brandin (f. 1963) i dubbelscullern. För första gången körde nu även damerna sträckan 2000 m. Av tio båtarna hade de den 5:e bästa tiden i försöken (7.38,14) och var sedan 7/10-delar av en sekund från att ta en plats bland de sex båtarna i finalen- nu med tiden 7.30,23. Det blev i stället en andra-plats i B-finalen och rankingen åtta totalt - f.ö. den bästa svenska insatsen i detta OS, andra gången i rad för Carina. Östtysklands Birgit Peter och Martina Schröter vann A-finalen på Han-flodens regattasträcka (Misari Regatta Course) öster om Seoul. Carina är gift med OS-roddaren Anders som var med i Moskva 1980 (6:a i tvåa utan styrman) och LA 1984 (6:a i 4 utan styrman).

26 mars: Hans Wieselgren i Randolph, New Jersey, USA, fyller 70 år. Hans, som är född 1952 i Göteborg, fäktades för Göteborgs FK när han var med i lagtävlingen i värja i München 1972. I matchen mot Danmark (vinst 10-5) vann Hans tre av fyra matcher. I matchen mot Västtyskland (7-8) vann Hans en av fyra och i matchen mot Polen (7-9) tyvärr ingen. Övriga matcher för Sverige, som kom delad 7:a med Norge, var Ungern (guldmedaljörerna ! -

vinst 10-5), USA (9-2) och Sovjet (7-8). Övriga i laget var Rolf Edling, Carl von Essen, Orvar Jönsson och Per Sundberg. Två år efter OS flyttade Hans till USA på ett scholarship på NY University (NCAA-mästare 1977) och sedan dess har han blivit kvar där och 1981 började han arbeta inom Mars-koncernen (bl a choklad), lämpligt när man är född i mars....

27 mars: Harald Lückner, Hammarö, fyller 65 år. Han är född i Marstrand 1957 men uppvuxen i Mariestad. Harald spelade ishockey för Färjestads BK när han var med i Lake Placid 1980 där Sverige kom 3:a och knep bronset. I tröja nr 22 spelade Harald med i sex av sju matcher - han stod över mot Finland; USA 2-2, Rumänien 8-0, Västtyskland 5-2, Norge 7-1, Tjeckoslovakien 4-2, Finland 3-3 och Sovjet 2-9. USA vann överraskande guldet efter vinst mot Sovjet 4-3 i slutspelet. Bonusinfo: Laglojal anfallare, med Mariestads BoIS som moderklubb, vars mästerskapsdebut vid OS i Lake Placid innebar en hel del tid på reservbänken. Svensk mästare med Färjestad 1981, 86 och 88. Som tränare förde Lückner 2007 MoDo till SM-guld. Totalt i Tre Kronor 12 tävlingsmatcher; 21 övriga landskamper (2 mål) och 3 matcher mot klubbtag och diverse kombinationer.

28 mars: Peter Berggren i Ljungså, fyller 60 år Peter som är född 1962 i Uddevalla, simmade där för Skårets SS när han var med i Moskva 1980 och i Los Angeles 1984. I Moskva gick han till final på 200 m bröstsim och kom 7:a på 2.21,65 (Zjulp, Sovjet, vann på 2.15,85). På 100 m hamnade Peter på 9:e plats (svenskt rekord-1.05,43-och seger i försöksheat 1 räckte inte till final) medan laget i medley, där han simmade bröstsim, diskades i försöken då Peter gick i för tidigt vid första växlingen. 1984 hade Peter 16:e bästa tid på 100 m bröst (1.05,66 i B-final och 1.04,95 i försök) och ingick i lagkapslaget på 4x100 m medley som kom 5:a på 3.47,13. Övriga i laget var Bengt Baron, Thomas Lejdström och Per Johansson. Michael Söderlund simmade i försöken då Lejdström ej var med. USA vann medleyfinalen på 3.39,30 (VR).

29 mars: Jan Holmlund i Malmberget fyller 65 år. Jan föddes i Gällivare 1957 och tävlade i backhoppning för Koskullskulle AIF när han var med i Lake Placid 1980. I lilla backen (70 m) kom Jan, som var ende svensk i backhoppning, på plats 34 (48 startande) med poängen 195,5 efter hopp på 75 och 71 meter. Vann gjorde Toni Innauer från Österrike med poängen 266,3 efter hopp på 89 och 90 meter. I den stora backen, 90-metersbacken, missade Jan helt i uthoppet och det blev en våldig vurpa (hoppet mättes till 75 meter och gav poängen 26,2 efter domarsiffrorna 4,0-3,0-1,0-1,0-2,0-1,0) som visades i många repris i nordamerikansk TV och vid idrottsintresserade som såg direktsändningen i svensk TV glömmes det nog aldrig. Så här lät det när Sven "Plex" Petterson refererade: - Nu, Koskullskulle, ska vi titta extra noga för här kommer Janne Holmlund. Men vad gör karln, oj, oj, oj hur gick det där då...

Janne själv berättade så här för några år sedan: Jag var övertänd och tog i för hårt och alldeles för tidigt, vinden hjälpte också till. Jag fick framåtrotation och störtade med huvudet före. Det såg värre ut i bild än i verkligheten för underbacken tar undan ganska bra, påpekar Janne. Det var bara ett nyckelben som gick, tre veckor senare hoppade jag igen.

30 mars: Bengt Asplund i Örebro fyller 65 år. Bengt är född 1957 i Säftele och representerade Örebrocyklisterna i Moskva 1980 och Härnösands CK i Los Angeles 1984 – båda gångerna var han med i lagtempot över 10 mil. I Moskva 1980 distanserades den svenska kvartetten Anders Adamson, Mats Gustafsson, Håkan Karlsson och Bengt med över sju minuter av guldvinande Sovjet. Sveriges tid, 2.08,33,7 räckte till placering 12 i startfältet som bestod av 23 lag. 1984 kom Sverige femma på 2.04,46 med Bengt, Per Christiansson, Magnus Knutsson och Håkan Larsson i laget. Italien vann på 1.58,28 på en ny typ av cykel med hela ekerlösa hjul – hela fyra minuter före tvåan Schweiz. Svenskarna hade också en ny typ av lagtempocyklar – en småländsk nyhet med 24-tums-hjul både fram och bak.

30 mars: Michael Söderlund bosatt i USA fyller 60

år. Michael, som är född i 1962 Karlskronadär han tävlade för Karlskrona SS i tre raka OS 1980-88. I Moskva var han 6:a i ryggsim 200 m (2.04,10-SR) och 10:e på 100 m rygg (58,20; 57,75-SR i försök). Han var också med i frimislaget på 4x200 m (kom 4:a på 7.30,10) samt i medleylaget där Michael simmade första sträckan (se även Peter Berggren ovan). I Los Angeles 1984 var "Micke" 11:a på 200 m på rygg (2.05,02 i försöken) och deltog i samtliga tre lagkappslag. På de korta stafetter 4x100 m, där Sverige kom 3:a i frisimning och 5:a i medley, simmade han bara i försök men på 4x200 m frisimning kom Micke tillsammans med Tommy Werner, Anders Holmertz och Thomas Lejdström, 6:a i finalen 7.26,53, drygt tio sekunder efter segrande USA. I Seoul var Micke med i sin tredje raka final på 4x200 m fritt. Placeringen blev densamma som i L.A. – 6:a på 7.19,10 – nytt SR. Laget var detsamma som 1984 med undantag av att Christer Wallin simmade i st f Lejdström. I försöken (7.23,82) simmade Henrik Jangvall i st f Holmertz.

50 år fyller följande 15 olympier: 1/1 Johanna Larsson-Van Wijnen (simning 1988); 2/1 Mattias Norström (ishockey 1998, 2002); 12/1 Pernilla Pettersson-Andersson (bordtennis 1996); 24/1 Björn Berg (beachvolleyboll); 30/1 Peder

Fredricson (ridsport 1992, 2004, 2016, 2020); 17/2 Fredrik Letzler (simning 1992, 1996); 17/2 Torbjörn Mårtensson-Bryde (friidrott 1996); 21/2 Jeanette Malm (modern femkamp 2000); 29/2 Niklas Gudmundsson (fotboll 1992); 2/3 Madeleine Lindberg-Wall (cykel 1992, 2004); 5/3 Mikael Tillström (tennis 2000); 6/3 Patrik Stenius (friidrott 1996); 22/3 Linda Algotsson (ridsport 1996, 2004, 2008, 2012, 2016); 23/3 Jonas Björkman (tennis 1996, 2004, 2008); 30/3 Mattias Lindgren (rodd 1992).

Bonus 50-årsjubilar som tagit OS-medalj:

30/1 Peder Fredricson

Uppgifter från hemsidan på SOK: Född i Södertälje 1962. Gift med Lisen Bratt Fredricson (i banhoppning OS 2000 och 2012), bror till Jens Fredricson (i banhoppning OS 2012). Peder är hoppryttare, men började sin karriär inom fälttävlan. Han började rida när han var fem år. Peder blev den yngsta svenska OS-ryttaren genom tiderna när han som 20-åring red OS i fälttävlan i Barcelona 1992. Därefter sadlade han om och började med banhoppning.

Resultat i OS: Barcelona

1992: 14:e Fälttävlan, ind. (Hilly Trip); 11:a Fälttävlan, lag (Hilly Trip); Aten 2004: 4:a Banhoppning, ind. (Magic Bengtsson); 2:a Banhoppning, lag (Magic Bengtsson) Rio 2016: 2:a Banhoppning, ind. (All In); 7:a Banhoppning, lag (All In);

OS 2020 i Tokyo 2021: 2:a Banhoppning, ind. (All In); 1:a Banhoppning, lag (All In);

Föreningar/klubbar under

OS: Flyinge Rytтарförening 1992, Bollerups Rid&Körklubb 2004, Österlens Ridklubb 2016-2020

Ett tack till Carl-Johan Johansson i Harlösa som har koll på födelsedagarna.

AVLIDNA OLYMPIER

– noterat av Tommy Wahlsten

Hans Antonsson avled 2 september 2021 i Gustavsberg, 86 år fyllda. Född 8 november 1934 i Trollhättan och tävlade under våren 1960 för Vänersborgs BK men i september, när mellanviktsklassen i brottningsens fria stil avgjordes i Rom, representerade han Uddevalla IS. Av 17 startande i klassen erövrade Hans brons efter följande fem kamper: Viljo Punkari, Finland, fallseger, Mansour Mahdizadet (kallad Savad i OS-boken -60), Iran, poängförlust, Madho Singh, Indien, poängvinst, Fred Thomaz, Nya Zeeland, fallseger och oavgjort mot Giorgi Skhirtladze, Sovjet som tog silvret efter vinst på vågen där Hasse var halvtannat hekto tyngre. Segranen Hasan Güngör, Turkiet, brottades f.ö. varken mot tvåan Giorgi eller mot Hans.

Brorson till Bertil Antonsson, tre gånger världsmästare och dubbel olympisk silvermedaljör i London 1948 och Melbourne 1956. Hans var inte lika framgångsrik, men i Rom 1960 var han i varje fall familjens bästa med brons i fristil 79 kg. Bertil deltog i sitt fjärde OS, med en sjundeplats i fristil +87 kg som resultat. Hans Antonsson tog 14 SM-guld, grek-romersk och fristil 1958–67.

Nell Sjöström Ersson avled 5 september 2021 i Gävle, 88 år fyllda. Född 12 mars 1933 i Högbö och tävlade i friidrott för Kvinnliga IK i Sandviken när hon var med i Helsingfors 1952. Nell sprang 100 m i försöksheat på 12,4 och hon var med i stafettlaget på 4x100 m som i försöken sprang på 47,8. På 100 m var även Anna-Lisa Augustsson och Agneta Hannerz med. Agneta, som sprang på 12,8 rönste samma öde som Nell medan Anna-Lisa gick till mellanheat. Vann gjorde Australiens Marjorie Jackson, kallad det blå strecket, som tangerade världsrekordet

11,5 i både semifinal och final. I stafetten var förutom de nämnda svenskorna även Greta Magnusson med och trots svenskt rekord räckte det inte till avancemang. Australien tappade guldets när Marjorie i sista växlingen tappade stafettspinnen och det blev USA som tog guldets.

Gunnar Utterberg avled 12 september 2021 i Mölltorp, 78 år fyllda. Gunnar född 28 november 1942 i Jönköping och paddlade där kanot för Jönköpings KK när han var med i tre raka OS 1964-1972. 1964 i Tokyo (Lake Sagami) paddlade han ihop med Sven-Olov Sjödelius i K2 1000 m och de båda erövrade guldmedaljen. Sjödelius hade tillsammans med Gert Fredriksson vunnit guld på sträckan fyra år tidigare.

Den blågula taktiken blev densamma som 1960. En kontrollerad start följdes av en stark avslutning. Den här gången gick den svenska båten till spets redan 50 meter från mål och höll undan för resten av fältet. Pristudlare var Bo Ekelund och på prispallen även kanotister från Holland och Tyskland. I K4:an, med Sjödelius, Carl von Gerber och Rolf Peterson i kajaken blev placeringen 5:a efter missad start (borde varit omstart). Samma placering blev det för Gunnar i K2:an i Mexiko City 1968, nu tillsammans med Lars "Snickar-Lasse" Andersson. Sista OS-tävlingen, den i München 1972 på den fulländade vattensportarenan Feldmoching-Oberschleissheim, gjorde Gunnar i en K4:a tillsammans med "Snickar-Lasse", Per Larsson och Hans Nilsson och nu blev placeringen 8:a. Kanske var Gunnar hämmad av att hans ordinarie paddel bröts sönder på träning efter semifinalen. Sovjet vann före Rumänien. I VM blev det inga medaljer för Gunnar, men väl tre EM-silver tillsammans med Lars "Hofors-Lasse" Andersson: 1967 i K-2 1000 och

K-2 10.000 meter, 1969 i K-2 10.000 meter.

Eva Rönström Ericsson, avled 7 oktober 2021 i Nacka, 88 år fyllda. Född 29 december 1932 i Stockholm och tävlade där i gymnastik för Stockholms Studenters IF när hon var med i Melbourne 1956. Eva var med i truppergymnastik med handredskap där Sverige blev 2:a. Individuellt tävlade Eva i bom, hopp, barr och fristående och där fick hon placeringarna 50, 27, 38 och 18. Sammanlagt blev hon 37:a av 65 som fullföljde och hon ingick också i laget som blev 8:a. Sverige ställde vid OS i Melbourne 1956 upp som guldförsvare i grupp med handredskap. Eva var tillsammans med Doris Hedberg och Maud Karlén nykomlingar på den olympiska scenen i den blågula sextetten. Sverige, med sina bollar, gjorde precis som i Helsingfors fyra år tidigare ett utmärkt program, elegant och med grace. Det räckte till silver. Poängen, 74,20, var samma som segerresultatet i Helsingfors. Guld till Ungern, som använde band i sitt program, 75,20. Eva erövrade i grupp med handredskap också en VM-medalj, brons 1954.

Carl von Essen, avled 11 november 2021 i Björnlunda (Nyköping), 81 år fyllda. Calle föddes 18 oktober 1940 i Jönköping. Han fäktade värja för stockholmsklubben FFF och i Mexico C 1968 var han med i svenska laget som blev 9:a. Han var med i

samtliga fyra lagmatcher. 1972 och 1976 representerade Calle Djurgårdens IF. 1972 i München blev Calle placerad individuellt men kom 7:a i lagtävlingen där han, Rolf Edling (5:a ind.) och Orvar Jönsson var med i Sveriges alla matcher medan Per Sundberg och Hans Wieselgren var med i tre var. Resultaten: Danmark 10-5, Västtyskland 7-8, blivande guldmedaljören Ungern 10-5 (!), USA 9-2, Sovjet 7-8 och Polen 7-9.

1976 i Montreal tog Sverige guld med laget i värja och där ingick också Rolf Edling (5 matcher), Göran Flodström (5), Leif Högström (6) och Hans Jacobson (5). Resultat: Hongkong 15-1, Iran 11-4, Italien 9-7, Sovjet 9-4, Ungern 7-6 och i final Västtyskland 8-5. Calle med nr 185 på hjälmen var med i fyra av dessa bl.a. då i finalen där han ersatte Flodström som skadades i sin första match. Bonus från Olympiaboken: Calle fäktade värja med härlig glöd och var mycket stark i medgång. Han var troligen som allra bäst i slutet av 60-talet och tog VM-brons individuellt 1969. Vid lagtävlingen i OS 1976 petades Calle efter två förluster mot Ungern i semifinalen. Men när Göran Flodström skadades i finalen mot Västtyskland kastades 35-årige von Essen rakt in i finalens hetluft. Han förlorade visserligen Flodströms avbrutna match mot Jürgen Hehn, men vann sedan kamper både vid ställningen 4-4 och 5-5, den senare mot olympiamästaren i Montreal, Alexander Pusch. Den småländsfödde jägmästaren erövrade förutom bronset individuellt 1969 ytterligare sex VM-medaljer, samtliga i lag: guld 1974 och 75, brons 1966, 69, 71 och 78. "Baronen" vann tre individuella SM i värja och var svensk lagledare när Johan Harmenberg tog hem OS-guldet i värja 1980.

Hans Rosendahl, avled 23 november 2021 i Katrineholm, 76 år

fyllda. Han föddes också där, 27 december 1944, och tävlade i simning för Katrineholms SS när han var med i Tokyo 1964. Han simmade 400 m fritt och fick 10:e bästa tid i försöken då han kom 2:a i fjärde försöksheatet på 4.23,5. I lagkappen 4x200 meter simmade Jan Lundin, Lester Eriksson, Hans och Mats Svensson på 8.10,3 – nytt svenskt rekord med fyra sekunder och tvåa i heatet efter USA (8.09,0) som mönstrade en ren B-uppställning. I finalen bytte Jan och Mats sträcker och nu blev det åter ett svenskt rekord – 8.08,8 – och en fin 5:e-plats efter USA (som bytt ut hela laget och vann på 7.52,1 – nytt VR med nio sekunder), Tyskland, Japan och Australien men före Frankrike, Sovjet och Italien.

Sara Wedlund avled 11 juni 2021 i Vällingby, 45 år fyllda. Sara föddes också där 27 december 1975, och tävlade för Hässelby SK i löpning. Hon var med i Atlanta 1996 på 5000 meter och kom 11:a 15.22,98 (i försök 15.20,61). Som ung spelade Sara Wedlund fotboll och som 13-åring började hon med friidrott. Ungefär vid samma tidpunkt som hon började med friidrott drabbades hon av anorexi. Men all hennes träning var inte så kallad "förbränningsträning" utan byggde också, med

tiden, muskler. Hon slog igenom 1995 som 19-åring och satte det året nytt svenskt rekord på både 5 000 meter i sitt första lopp på sträckan och den udda sträckan 2 000 meter. På en gång blev hon Sveriges nya löpardrottning och en framtidens friidrottsstjärna. Efter genombrottsåret 1995 skrev hon på sponsorkontrakt med Matteus fondkommission. År 1997 drabbades Sara Wedlund av ett otal skador och tackade nej till friidrotts-VM i Grekland. År 1998 drabbades hon av nya skador som förstörde hela säsongen. År 1999 förstörde försvagade muskler i hennes högra ben den säsongen. År 2003 hade hon ännu allvarliga tankar på comeback, men en segdragen skada i höger ben grusade hennes drömmar.

Övriga resultat: 5 000 m: Final (9:e plats) vid VM i Göteborg 1995; 3 000 m: Guld vid inomhus-SM 1996; Silver vid inomhus-EM i Stockholm 1996; Brons i Stockholm Games 1996 och Silver på 1500 m vid SM 1995; Guld på 1500 m vid inomhus-SM 1996. Terränglöpning: Silver vid terräng-EM 1995; Guld vid terräng-EM 1996; 2:a plats i Lidingöloppet (15 km) 1995; 1:a plats i Lidingöloppet (15 km) 1996; 2:a plats i Lidingöloppet (15 km) 1997; 2:a plats i terräng-NM 1997; Silver vid terräng-SM 1998.

Rekord: Sara Wedlund innehade till och med september 2021 det svenska utomhusrekordet på 2 000 meter, då det slogs av Meraf Bahta; på 3 000 meter innehade hon rekordet fram till maj 2016 då hon blev av med det till Meraf Bahta. Wedlunds rekordtid var 5.52,22 på 2 000 meter och 8.48,87 på 3 000 meter. Bahta slog sistnämnda rekordet med drygt 5 sekunder. Vidare innehar hon fortfarande (juni 2021) det svenska inomhusrekordet på 5 000 meter med tiden 15.06,49.

Utmärkelser: Victoriastipendiet 1996

Posttidning

Returadress:

B

 PORTO
BETALT

 SOF c/o Håkan Sundström
Selmedalsvägen 72 lgh 1304
129 37 Hägersten

MEDLEMS- NYTT

Birger Fält

Nya medlemmar t.o.m. 7 december

Berndt Andersson, Ljungvägen 2, 151 52 Södertälje (olympier i kanot 1972, 1976 och 1980)

Medlemmar som jubilerar första kvartalet 2022

6 januari	Solveig Egman-Andersson i Arvika 80 år
11 januari	Gustav Gustafsson i Norberg 60 år
14 januari	Hasse Sjögren i Borås 65 år
17 januari	Åke Kall i Motala 80 år
24 januari	Per Renström i Hässelby 80 år
27 januari	Roger Sundin i Uppsala 75 år
3 februari	Claes-G Bengtsson i Stockholm 80 år
6 februari	Lars-Olof Bodin i Knivsta 80 år
6 februari	Öyvind Tronstad i Fagernes, Norge 75 år
11 februari	Lennart K Persson i Västra Frölunda 80 år
13 februari	Kjell Olsson i Stockholm 70 år
16 februari	Anders Parmström i Danderyd 80 år
18 februari	Sigge Andersson i Örebro 75 år
28 februari	Svante Olsson i Stockholm 75 år
6 mars	Benny Östlund i Borlänge 70 år
7 mars	Gunnar Sjökvist i Gideå 80 år
8 mars	Jonas Hedman i Trångsund 50 år
11 mars	Tord Juszcak i Eskilstuna 75 år
15 mars	Svante Granholm i Ytterby 75 år
16 mars	Nils Stefansson i Söderhamn 65 år
27 mars	Sven Erick Alm i Uppsala 75 år
28 mars	Karin Mattsson på Frösön 50 år
30 mars	Lars Liljegren på Lidingö 75 år

ÅRSMÖTE

Sveriges Olympiahistoriska Förening kallar till årsmöte torsdagen den **7 april 2022**. Plats, bokslut samt övriga handlingar kommer att finnas i nästa nummer av SOF Bulletinen. Anteckna datum redan nu!

Maila korrekta e-postadresser!

När vi den 30 november skickade ut SOK:s inbjudan till digitalträffen "Vinterolympiska och paralympiska guldorn" gjorde vi det genom dels SOF:s Facebook-sida, dels med mail till SOF-medlemmarna. Men tyvärr fick vi från "systemadministratören" tillbaka inbjudan p g a en mängd felaktiga e-postadresser. Det var framförallt alla "comhem.se" som av förklarliga skäl kom i retur men också många "swipnet.se" kom aldrig fram. Nu vädjar vi till våra SOF-medlemmar. Om ni vill ha bra och snabb information från SOF, maila oss era korrekta e-postadresser så snart som möjligt! Tack på förhand!

Håkan Sundström, ordförande
hakan.sundstrom@telia.com

Birger Fält, kassör/medlemsansvarig
birger.falt@bredband.net